

תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ח-2018

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 108 ו-109 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984¹ (להלן – החוק), אני מתקינה תקנות אלה:

חלק א': עקרונות יסוד		
מטרות התקנות	1.	מטרות תקנות סדר הדין האזרחי הן לקבוע סדר דין לניהול ההליכים האזרחיים בבית המשפט, ליצור ודאות דיונית, למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, כדי להשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך.
הליך שיפוטי ראוי והוגן	2.	הליך שיפוטי ראוי והוגן מתקיים במערכת שיפוטית עצמאית ובלתי תלויה שהוקמה לפי דין, נגישה לציבור, מקיימת דיון לפי כללי הצדק הטבעי, מכריעה בתוך זמן סביר על יסוד הטענות ההדדיות המובאות לפניה, מנהלת את ההליך ופוסקת בו באופן שוויוני, מידתי ויעיל ומנמקת את החלטותיה.
ניהול המשפט וחובת בעלי הדין	3.	(א) בית המשפט אחראי על ניהול ההליך השיפוטי לשם הגשמת המטרות שביסוד תקנות אלה; לשם כך עליו ליזום, אם נדרש, ולהחליט כל החלטה לפי תקנות אלה במטרה לקדם את התנהלותו של הליך ראוי והוגן.
		(ב) חובת בעלי הדין ובאי כוחם היא לסייע לבית המשפט בקיום המוטל עליו לפי תקנות אלה, וכן לנהוג בתום לב ובהגינות דיונית תוך שהם מסייעים במימוש התכלית הדיונית, ובכלל זה העמדת הפלוגות האמיתיות שבמחלוקת בין בעלי הדין, מיקודן, בירורן והכרעה בהן.
שימוש לרעה בהליך השיפוטי	4.	לא יעשה בעל דין או בא כוחו שימוש לרעה בהליכי משפט ובכלל זאת פעולה בהליך שמטרתה או תוצאתה לשבשו, להשהותו או להטריד בעל דין, לרבות פעולה בלתי מידתית לאופי הדיון, לעלותו או למורכבותו.
איזון אינטרסים	5.	בית המשפט יאזן, לפי הצורך, בין האינטרס של בעלי הדין ובין האינטרס הציבורי; לעניין זה, "אינטרס ציבורי" – נגישות הציבור למערכת בתי המשפט לרבות קיומו של דיון משפטי צודק, מהיר ויעיל, חסכון במשאבי זמן ועלויות, מניעת הכרעות סותרות ומניעת שימוש לרעה בהליך השיפוטי.
חלק ב': סדרי דין כלליים		
פרק א': הגדרות		

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

הגדרות	6.	בתקנות אלה –
		"בוררות" – כמשמעותה לפי חוק הבוררות;
		"גישור" – כהגדרתו בסעיף 79 לחוק;
		"דין זר" – דין שאינו חל בישראל;
		"הוצאות" – שכר טרחת עורך דין והוצאות המשפט;
		"החלטה" – פסק דין, פסק דין חלקי וכל החלטה אחרת;
		"חוק אכיפת פסקי-חוץ" – חוק אכיפת פסקי-חוץ, התשי"ח-1958 ² ;
		"חוק הבוררות" – חוק הבוררות, התשכ"ח-1968 ³ ;
		"חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות" – חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 ⁴ ;
		"חוק ההוצאה לפועל" – חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 ⁵ ;
		"חוק חסינות מדינות זרות" – חוק חסינות מדינות זרות, התשס"ט-2008 ⁶ ;
		"חוק מרשם האוכלוסין" – חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 ⁷ ;
		"כתב טענות" – מסמך שמגיש בעל דין המשמש לטיעון בהליך לפי תקנות אלה;
		"מומחה" – מי שמוכר כמומחה לפי כל דין ובאין דין כאמור, בעל ניסיון וידע בעניין שבמדע, במחקר, באמנות או במקצוע, למעט בעניין שבמשפט שאינו דין זר;
		"מזכיר משפטי" – עורך דין שהסמיך נשיא בית המשפט בהסכמת מנהל בתי המשפט בכפוף להוראות כל דין;
		"מנגנון חלופי ליישוב סכסוך" – דרך לפתרון הסכסוך בהסכמה מחוץ לכותלי בית המשפט שהיא, בין השאר, גישור, בוררות וכיוצא באלה;

² ס"ח התשי"ח, עמ' 68; התש"ן, עמ' 91.

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 184; התשע"ח, עמ' 294.

⁴ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120; התשע"ו, עמ' 798 (339).

⁵ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

⁶ ס"ח התשס"ט, עמ' 76.

⁷ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

		"מסמך" – כל כתב לפי תקנות אלה, ובכלל זה החלטה והזמנת עד ;
		"מסמך מהותי" – כתב שהוא חלק מעילת תביעה ;
		"מספר זהות" –
		(1) לגבי יחיד – אם הוא תושב ישראל, מספר זהותו במרשם האוכלוסין כמשמעותו בסעיף 2 לחוק מרשם האוכלוסין ; אם אינו תושב ישראל, שם המדינה שבה הוצא הדרכון ומספרו ; באין אלה – פרטי זיהוי מספיקים אחרים, אם ישנם ;
		(2) לגבי תאגיד – מספר הרישום שלו לפי הדין החל עליו ; ואם הוא תאגיד זר, גם שם המדינה שבה הוא רשום ;
		"מען" – כתובת של אדם לפי סעיפים 2(א)(11) ו-11(א) לחוק מרשם האוכלוסין, ובהיעדר שם לרחוב או מספר לבית – סימן זיהוי אחר, ואם מדובר בתאגיד, הכתובת הרשומה לפי הדין החל עליו ובלבד שלא יצוין מספר תא דואר בלבד ;
		"נכס" – מקרקעין, מיטלטלין וזכויות, בין אם הגיע מועד מימושן ובין אם לאו ;
		"עילת תביעה" – מסכת העובדות הנדרשות כדי לזכות את התובע בקבלת הסעד אותו הוא מבקש ;
		"ערובה" – הפקדת סכום כסף בקופת בית המשפט או מתן ערבות צד שלישי לרבות ערבות של מוסד פיננסי ;
		"פקודת הראיות" – פקודת הראיות [נוסח משולב], התשל"א-1971 ⁸ ;
		"פרטי התקשרות" – מספר טלפון, מספר פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני שאליה ניתן להמציא מסמך לפי תקנות אלה ;
		"תביעה לפינוי מושכר" – תביעה לפינוי מושכר שאין חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972 ⁹ חל עליו ;
		"תובענה" – הליך המתנהל בהתאם לתקנות אלה הנפתח בהגשת כתב תביעה ;

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

⁹ ס"ח התשל"ב, עמ' 176.

<p>"תצהיר" – תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות, לרבות הצהרה שניתנה מחוץ לישראל בכתב, בדבר אמיתות הדברים שנכתבו בה, באחת מן הדרכים האלה:</p>		
<p>(1) בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל;</p>		
<p>(2) לפי דין המקום שבו ניתנה ואושרה בידי נציג כאמור בפסקה (1);</p>		
<p>(3) לפי הסדר שנקבע מכוח הסכם בין מדינת ישראל לבין מדינה זרה;</p>		
<p>(4) בפני נוטריון המוסמך לפי דין המדינה הזרה שבה ניתנה ההצהרה לאמת את החתימה על ההצהרה, ובלבד שצורף להצהרה אישור נוטריוני של תעודה מזהה של החותם וכן תעודה מאותה מדינה לפי האמנה כהגדרתה בתקנות לביצוע אמנת האג (ביטול אימות מסמכי חוץ ציבוריים), התשל"ז-1977¹⁰, שמאמתת את חתימת הנוטריון על גבי ההצהרה ומאשרת כי הוא אכן נוטריון לפי דיני אותה מדינה;</p>		
<p>"תעודה ציבורית" – כהגדרתה בסעיף 29 לפקודת הראיות;</p>		
<p>"תעודת עובד ציבור" – כמשמעותה בסעיף 23 לפקודת הראיות;</p>		
<p>"תקנות האגרות" – תקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007¹¹.</p>		
פרק ב': סמכות מקומית		
<p>(א) תובענה תוגש לבית המשפט המצוי במחוז שיפוט של מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע ואם הייתה התובענה במקרקעין תוגש לבית המשפט שבמחוז שיפוטו הם מצויים; אם קיים הסכם בין בעלי הדין על מקום השיפוט, תוגש התובענה לבית המשפט שעליו הוסכם.</p>	7.	מקום שיפוט
<p>(ב) כתב תביעה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט יוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או התובע; הגיש בעל עסק תביעה כאמור, תוגש התביעה במקום עסקו או מקום מגוריו של הנתבע בלבד.</p>		

¹⁰ ק"ית התשל"ז, עמ' 1940.
¹¹ ק"ית התשס"ז, עמ' 720; התשע"ח, עמ' 1952.

<p>(ג) בית המשפט המוסמך לדון בתביעה הכוללת מספר נתבעים הוא בית משפט המוסמך לדון נגד אחד מהם לפי תקנות משנה (א) או (ב).</p>		
<p>תביעה שאין מקום שיפוט המתאים לה לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, תוגש לבית המשפט בירושלים שבסמכותו העניינית לדון בה, אולם רשאי בית המשפט בירושלים להורות אחרת אם סבר שבנסיבות העניין יהיה הדיון בבית משפט אחר מתאים יותר לבעלי הדין.</p>	.8	מקום שיפוט במקרים אחרים
פרק ג': כתבי טענות		
סימן א' כתבי טענות – כללי		
<p>(א) הליך בבית משפט ייפתח בהגשת כתב תביעה, שבמענה לו יוגש כתב הגנה.</p>	.9	כתב תביעה וכתב הגנה – כללי
<p>(ב) כתב הגנה יוגש בתוך שישים ימים ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע.</p>		
<p>(ג) כתב תביעה וכתב הגנה יכללו שלושה חלקים לפי הסדר המפורט להלן:</p>		
<p>(1) כותרת;</p>		
<p>(2) עיקר הטענות: בכתב התביעה – הסעדים המבוקשים ופירוט תמציתי של עילות התביעה; בכתב ההגנה – פירוט תמציתי של טענות מקדמיות, טענות ההגנה וטיעונים לעניין הסעד המבוקש;</p>		
<p>(3) טיעון עובדתי: פירוט העובדות המבססות את טענות בעל הדין.</p>		
<p>(ד) חלקו השני של כתב הטענות לא יעלה על חמישה עמודים וחלקו השלישי לא יעלה על שישה עמודים אם הוגש לבית משפט שלום, ועל תשעה עמודים אם הוגש לבית משפט מחוזי; ואולם, בתובענה לסעד כספי בבית משפט מחוזי שסכומה עולה על שניים וחצי מיליון שקלים חדשים, חלקו השני של כתב הטענות לא יעלה על עשרה עמודים וחלקו השלישי לא יעלה על עשרים עמודים.</p>		
<p>(ה) עורך דין המייצג בעל דין, יצרף לכתב הטענות הראשון את יפוי הכוח מטעם בעל הדין.</p>		
<p>כתב תביעה יכלול בחלקו הראשון את הפרטים הבאים בלבד ולפי הסדר המפורט להלן:</p>	.10	כתב תביעה – כותרת
<p>(1) הערכאה השיפוטית ושם המחוז שאליהם מוגש כתב התביעה;</p>		

(2)	שם התובע ומספר זהותו ;		
(3)	שם עורך דינו של התובע אם הוא מיוצג, לרבות מספר רישונו ;		
(4)	מען ופרטי התקשרות של התובע ועורך דינו ;		
(5)	שם הנתבע, ומספר זהותו אם ניתן לבררו ;		
(6)	מען ופרטי התקשרות של הנתבע – אם ניתן לבררם ;		
(7)	אם מי מבעלי הדין הוא פסול דין או קטין, כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות ציון עובדה זו או אם מי מבעלי הדין הוא תאגיד ציון עובדה זו ודרך התאגדותו ;		
(8)	סוג התביעה ונושאה, לפי רשימה שמנהל בתי המשפט יורה ;		
(9)	רשימת כל הסעדים המבוקשים ושווי נושא התובענה ;		
(10)	סכום אגרת בית המשפט שיש לשלם תוך הפניה לפרט בתוספת לתקנות האגרות שלפיו יש לגבות אגרה ; אם התובע פטור מאגרה, יפנה לתקנה הפוטרת אותו מתשלומה לפי תקנות האגרות ;		
(11)	דבר קיומו של הליך נוסף בבית משפט או בבית דין, בקשר למסכת עובדתית דומה ;		
(12)	בתביעה לנזק גוף – כתב ויתור על סודיות רפואית ערוך לפי נוסח טופס 1 שבתוספת הראשונה ;		
(13)	הזמנת הנתבע לדין ערוכה לפי נוסח טופס 2 שבתוספת הראשונה ;		
(14)	הוגשה תביעה לבית משפט שלום, רשאי התובע לציין את שם בית המשפט המצוי במחוז שבו הוא מעדיף שהעניין יידון.		
	בחלקו השני של כתב התביעה יפרט בעל הדין את העניינים הבאים בלבד ולפי הסדר המפורט להלן :	עיקר הטענות בכתב	11.
(1)	תיאור תמציתי של בעלי הדין ;	התביעה	
(2)	פירוט הסעד המבוקש באופן תמציתי ;		
(3)	תמצית העובדות הנחוצות לביסוסה של עילת התביעה ומתי נולדה ;		
(4)	פירוט העובדות המקנות סמכות לבית המשפט.		

כתב הגנה – כותרת	12.	כתב הגנה יכול כלול בחלקו הראשון את הפרטים הבאים בלבד ולפי הסדר המפורט להלן:
		(1) הערכאה השיפוטית ושם המחוז שאליהם הוגש כתב התביעה וכן מספר התיק בבית המשפט;
		(2) שם התובע ועורך דינו ופרטיהם כפי שהם מופיעים בכתב התביעה ושמו של הנתבע ומספר זהותו;
		(3) שם עורך דינו של הנתבע אם הוא מיוצג, לרבות מספר רישונו;
		(4) מען ופרטי התקשרות של הנתבע ושל עורך דינו;
		(5) אם הנתבע הוא פסול דין או קטין, כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות ציון עובדה זו או תאגיד ציון עובדה זו ודרך התאגדותו.
		(6) המועד האחרון להגשת כתב ההגנה לפי תקנה 30.
עיקר הטענות בכתב ההגנה	13.	(א) בחלקו השני של כתב ההגנה יפרט בעל הדין את העניינים הבאים בלבד ולפי הסדר המפורט להלן:
		(1) טענות מקדמיות שיש בהן כדי לסלק את התביעה, כולה או מקצתה, על הסף;
		(2) תמצית טענות ההגנה שיפורטו לפי סדר עילות התביעה;
		(3) טיעונים לעניין הסעד המבוקש.
		(ב) הנתבע ייחשב מודה בכל העובדות הכלולות בכתב התביעה, זולת אלה שהכחיש באופן מפורש ומפורט.
חלקו השלישי של כתב הטענות	14.	חלקו השלישי של כתב הטענות יכול פירוט העובדות המשמשות יסוד לכתב הטענות וכל מידע נוסף למיטב הידיעה, שתכליתו לסייע בהבהרת המחלוקת ובמיקוד הפלוגתות שבין בעלי הדין.
נספחים לכתבי הטענות	15.	לכתב טענות יצורפו מסמכים אלה בלבד והם יהיו נספחי כתב הטענות:
		(1) העתק של מסמך מהותי וכל כתב אחר המשמש ביסוד הנטען בכתב הטענות; אם המסמך אינו ברשותו, יצוין בידי מי או היכן הוא מצוי, למיטב ידיעת בעל הדין;

<p>(2) חוות דעת של מומחה רפואי שבכוונת בעל הדין להסתמך עליה במהלך המשפט.</p>		
<p>(א) בית המשפט רשאי, לבקשת נתבע ומטעמים מיוחדים בלבד, להאריך את המועד להגשת הטיעון המהותיים וחוות דעת מומחה, בהתקיים תנאים אלה ובלבד שהבקשה הוגשה בטרם חלף המועד להגשת כתב הגנה :</p>	16.	<p>הארכת מועד להגשת הטיעון העובדתי בכתב ההגנה</p>
<p>(1) קיים סיכוי ממשי לקבלת הטענות המקדמיות שהעלה הנתבע, שיש בהן כדי לסלק את התביעה על הסף ;</p>		
<p>(2) על הנתבע להשקיע משאבים רבים כדי להתגונן לגופם של דברים, באופן שאינו מידתי בהתחשב בנסיבות העניין.</p>		
<p>(ב) בית המשפט רשאי להתנות הארכת המועד כאמור בתקנת משנה (א) בהפקדת ערובה להבטחת הוצאות התובע בהליך זה.</p>		
<p>בתביעה שעניינה נזק גוף ימציא התובע לנתבע, יחד עם כתב התביעה, תצהיר שיכלול מענה לשאלות המפורטות בטופס 3 שבתוספת הראשונה, אם הן נוגעות לעניין, מבלי להגיש העתק לתיק בית המשפט, אלא אם כן בית המשפט הורה אחרת; הנתבע רשאי להגיש לבית המשפט את התצהיר או חלק ממנו במהלך שמיעת הראיות.</p>	17.	<p>שאלון בתביעה שעניינה נזק גוף</p>
<p>(א) תובע רשאי להגיש כתב תשובה לכתב ההגנה תוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצא לו כתב ההגנה; כתב תשובה לא יכלול נימוק תביעה חדש או כל טענה שאינה מתיישבת עם טענותיו הקודמות של בעל דין; לא הגיש התובע כתב תשובה יראו אותו כמכחיש את כל הטענות שנטענו בכתב ההגנה, ובלבד שהתובע לא הודה בהן במפורש.</p>	18.	<p>תשובה וכתב תשובה</p>
<p>(ב) היקפו של כתב התשובה לא יעלה על שלושה עמודים.</p>		
<p>תביעה אזרחית כאמור בסעיף 77 לחוק תוכתר במלים "תביעה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים" ותוגש תוך תשעים ימים לאחר שפסק הדין בפלילים הפך לחלוט.</p>	19.	<p>תביעה אזרחית נגררת</p>
<p>(א) נקבע בחוק ההוצאה לפועל שיש לראות הליך בבית המשפט כבקשת רשות להתגונן, לא יתגונן נתבע זולת אם ניתנה לכך רשות לפי בקשה שהגיש לפי חוק ההוצאה לפועל.</p>	20.	<p>בקשת רשות להתגונן בחוק ההוצאה לפועל</p>

<p>(ב) בית המשפט יחליט בבקשת הרשות להתגונן על יסוד הבקשה וחקירת המצהיר, ואולם רשאי הוא לעשות כן על יסוד האמור בה בלבד.</p>		
<p>(ג) במועד בירור בקשת הרשות להתגונן רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לקיים את הדיון במחלוקת לגופה.</p>		
<p>(ד) בית המשפט רשאי להתנות רשות להתגונן בתנאים, לרבות בדבר מתן ערובה.</p>		
<p>(ה) ניתנה רשות להתגונן, יראו את המסמך שהגיש המשיב ככתב תביעה ואת התצהיר שהוגש בתמיכה לבקשת הרשות להתגונן ככתב הגנה.</p>		
<p>(ו) ניתנה רשות להתגונן, רשאי בית המשפט ליתן כל הוראה בדבר סדרי הדיון בתובענה לרבות הוראה בדבר כתבי טענות, פלוגות והליכים נוספים שייראו סבירים או נחוצים וכן רשאי הוא להורות על קיום קדם משפט.</p>		
<p>סימן ב' : כתב תביעה שכנגד</p>		
<p>(א) נתבע רשאי להגיש תביעה שכנגד עם הגשת כתב ההגנה; תובע שכנגד שהגיש תביעה שכנגד נגד מי שאינו בעל דין בתביעה המקורית, ימציא לו את כל כתבי הטענות שהוגשו עד אותו שלב.</p>	<p>21. תביעה שכנגד והגנה שכנגד</p>	
<p>(ב) דין תביעה שכנגד כדין כתב תביעה לכל דבר ועניין והיא אינה תלויה בהמשך קיומה של התביעה העיקרית; התקנות בדבר הגשת כתב תביעה וכתב הגנה כאמור בסימן א' בפרק ג' יחולו, בשינויים המחויבים, על כתב תביעה שכנגד ועל כתב הגנה שכנגד.</p>		
<p>(ג) בית המשפט יורה על עיתוי שמיעת התביעה שכנגד וסדר ניהולה.</p>		
<p>סימן ג' : הודעה לצד שלישי</p>		
<p>נתבע רשאי ליתן הודעה לצד שלישי לכל אדם, במקרים שבהם הוא זכאי ממנו להשתתפות, לשיפוי או לביצוע פעולה בנוגע לסעד הנתבע ממנו או אם מתקיים קשר עובדתי או משפטי משותף בסוגיה שבינו ובין הצד השלישי, הכרוכה בנושא התובענה, ומן הראוי לבררה במשותף.</p>	<p>22. הודעה לצד שלישי</p>	
<p>(א) התקנות בדבר הגשת כתב תביעה וכתב הגנה כאמור בסימן א' בפרק ג' יחולו, בשינויים המחויבים, על הודעה לצד שלישי ועל כתב הגנה של צד שלישי להודעה כלפיו.</p>	<p>23. תוכן ההודעה ודינה</p>	

<p>(ב) להודעה לצד שלישי יצורפו העתקים מכתבי הטענות שהוגשו בתובענה, אם לא הומצאו קודם לכן; הודעה לצד שלישי תוגש בתוך הזמן שנקבע להגשת כתב הגנה לפי תקנה 9(ב).</p>		
<p>(ג) דין צד שלישי שהומצאה לו הודעה, כדין נתבע לכל דבר ועניין, אולם הוא אינו רשאי להגיש תביעה שכנגד.</p>		
<p>(ד) רצה צד שלישי לחלוק על ההודעה כלפיו או על כתב התביעה שהוגש נגד בעל הדין שנתן את ההודעה, יגיש כתב הגנה בתוך שישים ימים מהיום שההודעה הומצאה לו.</p>		
<p>(ה) בית המשפט יורה על עיתוי שמיעת ההודעה לצד שלישי וסדר ניהולה.</p>		
<p>סימן ד': כתבי טענות ומסמכים – הוראות שונות</p>		
<p>תובע יאחד בכתב תביעה אחד את כל עילות התביעה כלפי נתבע בשל אותה מסכת עובדתית, ורשאי הוא לאחד בכתב תביעה אחד גם עילות תביעה אחרות כלפי אותו נתבע, והכל בכפוף לסמכותו העניינית של בית המשפט.</p>	<p>24.</p>	<p>איחוד עילות תביעה</p>
<p>(א) תובע יכלול בכתב תביעה את מלוא הסעד שלטענתו הוא זכאי לו בשל עילת התביעה ולא יוכל להגיש תביעה בשל החלק שלא תבע.</p>	<p>25.</p>	<p>תביעת מלוא הסעד וכל הסעדים בשל עילה אחת</p>
<p>(ב) תובע יכלול בכתב התביעה את כל הסעדים המבוקשים בשל עילת תביעה אחת, אלא אם כן הרשה לו בית המשפט או הדין מתיר שלא לתבעו במסגרת אותה תביעה; רשות מבית המשפט לא תינתן אלא במסגרת בקשה לפיצול סעדים, שנכללה ברשימת הבקשות לפי תקנה 49(ג).</p>		
<p>(ג) בית המשפט יכריע בבקשה לפיצול סעדים עד תום קדם המשפט.</p>		
<p>(א) מותר לצרף בכתב תביעה אחד, כתובע או כנתבע, כל אדם הדרוש לצורך הכרעה ביעילות ובשלמות בתובענה, ובלבד שהתובענה מעוררת שאלה עובדתית או משפטית משותפת לכל בעלי הדין.</p>	<p>26.</p>	<p>בעלי דין בתובענה</p>
<p>(ב) תובע שיש לו ספק באשר לזהות אדם שממנו הוא זכאי לסעד, רשאי לצרף מספר נתבעים, כדי ששאלת החבות והיקפה בנוגע לכל אחד מהם תתברר במהלך הדיון.</p>		
<p>בעל דין אינו רשאי להעלות בכתבי הטענות טענה שבעובדה סותרת או חלופית, זולת אם אימת בתצהיר כי העובדות כהווייתן אינן ידועות לו.</p>	<p>27.</p>	<p>הסתמכות על עובדות שונות</p>

העלאת טענות מקדמיות בכתב הגנה	28.	טענה מקדמית שלא פורטה בכתב ההגנה לא תועלה בשלב מאוחר יותר, אלא אם כן בית המשפט נתן רשות לכך, ובלבד שהטענה התגלתה לבעל הדין במועד שלאחר הגשת כתב ההגנה ולא ניתן היה לגלותה קודם.
טענות חוסר סמכות או פורום בלתי נאות	29.	בעל דין יעלה טענת חוסר סמכות או פורום בלתי נאות בהזדמנות הראשונה לאחר הגשת כתב התביעה; אם טענת חוסר הסמכות העניינית נוגעת לסמכות ייחודית של ערכאה או טריבונל מחוץ למערכת בתי המשפט, ניתן להעלות טענה כאמור עד לישיבה הראשונה של שמיעת הראיות.
ציון מועד ההגשה האחרון	30.	הגיש בעל דין כתב טענות לבית המשפט, יפרט בשולי כותרת המסמך את המועד האחרון שעליו להגיש את כתב הטענות לפי תקנות אלה או לפי החלטת בית המשפט, ואם הוא משיב או מגיב למסמך אחר – גם מהו המועד שאותו מסמך הומצא לו.
צורת כתב טענות	31.	מנהל בתי המשפט יקבע הוראות טכניות בדבר צורת כל מסמך, מצורפיו ומבנהו.
ניסוח כתב טענות	32.	כתב טענות ינוסח באופן שאינו מבזה, מביש או משתלח.
אי קבלת מסמך	33.	(א) מזכיר משפטי לא יקבל מסמך שאינו ממלא אחר דרישה הקבועה בתקנות אלה או אחר הוראת בית המשפט, ויפרט בכתב את הטעמים לכך תוך הפניה לתקנה או להחלטה שלא מולאה.
		(ב) אם טרם חלף המועד להגשת מסמך, ניתן לתקן את הפגם בתוך פרק הזמן שנותר להגשה.
		(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א) ו-(ב), אם בעל דין בלתי מיוצג, יפרט המזכיר המשפטי גם את הפעולות שבהן נדרש בעל הדין לנקוט כדי לרפא את הפגם ואף רשאי בית המשפט להאריך לבעל דין כאמור את המועד להגשת כתב הגנה או כתב תשובה לבקשה לסעד זמני ובלבד שהמסמך הוגש במועד.
		(ד) הרואה עצמו נפגע מהנחיה, הודעה או כל פעולה אחרת של מזכיר משפטי לרבות אי קבלתו של מסמך רשאי בתוך ארבעה עשר ימים ממועד קבלת ההודעה לדרוש כי הענין יועבר לעיונו ולהכרעתו של שופט בבית המשפט שנשיא בית המשפט ימנה לעניין זה; השופט רשאי להחליט בפנייה על יסוד טענות הפונה בלבד, ללא צורך בקיום דיון.

<p>(ה) מועד ההגשה של מסמך לבית המשפט, לכל עניין, יהיה המועד שבו הוגש לבית המשפט וקבלתו אושרה, למעט אם המסמך המוגש הוא כתב תביעה ואי קבלתו עלולה להביא להתיישנות התביעה; מסמך שלא אושרה קבלתו רואים אותו כאילו לא הוגש מלכתחילה.</p>		
<p>(ו) אין לעורר טענה כי לא היה מקום לקבל מלכתחילה מסמך שהתקבל, ואולם אין בכך כדי לרפא את הפגם או למנוע העלאת טענות לעצם קיומו.</p>		
פרק ד' : דיון מקדמי בין בעלי הדין ופגישת מהו"ת		
<p>הצדדים יקיימו דיון מקדמי כמפורט בתקנה 35; מטרת הדיון המקדמי היא להביא לידי כך שבעלי הדין ייערכו היטב לקראת הדיון בתביעה וילבנו את יריעת המחלוקת תוך גילוי הדדי ושקיפות מלאה ביניהם, באופן שיאפשר להם להיות מוכנים כראוי לדיון וכן לבחון את האפשרות לפתור את המחלוקת באמצעות מנגנון חלופי ליישוב הסכסוך.</p>	.34	מטרת הדיון המקדמי
<p>(א) בתוך ארבעה עשר ימים ממועד המצאת כתב הטענות האחרון ינהלו בעלי הדין, זולת בעל דין שאיננו מיוצג בידי עורך דין, דיון מקדמי, בין השאר יגיבו לעניינים האלה:</p>	.35	דיון מקדמי בין בעלי הדין
<p>(1) תיחום הפלוגתות שבין בעלי הדין, מיקודן והאפשרות לצמצמן;</p>		
<p>(2) האפשרות לפתור את המחלוקת באמצעות מנגנון חלופי ליישוב הסכסוך;</p>		
<p>(3) החליטו בעלי הדין שלא ניתן למנוע הליך שיפוטי בעניין הסכסוך שביניהם, יבחנו, לכל הפחות, את האפשרות להסכים על הצעדים שיש לנקוט כדי לצמצם ולייעל ככל האפשר את ההליך המשפטי, לרבות הקדמה של העמדת נושא חוות הדעת, אדם או חפץ, לבדיקה בידי מומחה מטעם בעל הדין שכנגד או מינוי של מומחה מוסכם.</p>		
<p>(ב) במהלך הדיון המקדמי יאפשרו הצדדים עיון במסמכים הנחוצים וישיבו זה לזה על שאלות שהמענה להן נחוץ לצורך ליבון הפלוגתות וצמצום המחלוקות ביניהם תוך שהם נוהגים בשקיפות מרבית.</p>		
<p>בתום הדיון המקדמי ולא יאוחר מארבעה עשר ימים לפני המועד שנקבע לישיבת קדם המשפט הראשונה, יגישו בעלי הדין דיווח באשר לדיון המקדמי שביצעו, לפי טופס 4 שבתוספת הראשונה; באין הסכמה לדיווח משותף, יגיש כל בעל דין את הטופס האמור מטעמו בלבד.</p>	.36	דיווח לבית המשפט

		פגישת מהו"ת	37.	(א) בתקנה זו –
				"יחידת הגישור" – כהגדרתה בתקנות רשימת המגשרים ;
				"מגשר מהו"ת" – כמשמעותו בתקנות רשימת המגשרים ;
				"ממונה" – עורך דין ביחידת הגישור, שופט או רשם, שנשיא בית המשפט הסמיך אותו לממונה מטעמו לנושא פגישת מהו"ת ומנגנון חלופי ליישוב סכסוך ;
				"פגישת מהו"ת" – פגישת מידע, היכרות ותיאום לבחינת האפשרות ליישב את הסכסוך באמצעות מנגנון חלופי ליישוב סכסוך ;
				"תקנות רשימת המגשרים" – תקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ח-2017 ¹² .
				(ב) לא יאוחר מעשרים ימים לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון, ימנה הממונה מגשר מהו"ת לצורך קיום פגישת מהו"ת בתובענה שסכומה או ששווי נושאה עולה על 40,000 שקלים חדשים, בין אם בעל הדין באותה תובענה מיוצג בידי עורך דין ובין אם לאו ; בית המשפט יודיע לצדדים על מינוי מגשר המהו"ת ויעביר אליו את כתבי הטענות ; לעניין זה דין בקשת רשות להתגונן כדין כתב הגנה.
				(ג) על מינוי מגשר מהו"ת יחולו הוראות אלה :
				(1) יחידת הגישור תורה, בכל תובענה, על זהות מגשר המהו"ת שיקיים את פגישת המהו"ת בכל תובענה, מתוך רשימת המגשרים על יסוד השיקולים המפורטים להלן :
				(א) תחומי התמחותו של מגשר המהו"ת ותחום עיסוקו ;
				(ב) אזורי פעילותו ;
				(ג) השפות שהוא דובר ;
				(ד) מאפיינים מיוחדים הנדרשים לצורך הגישור באותה תובענה ;

¹² ק"ת התשע"ח, עמ' 194.

<p>(2) החלטה בדבר זהות מגשר המהו"ת תעשה, ככל האפשר, באופן שיוויוני, ובכפוף לשיקולים המפורטים בתקנה (1);</p>			
<p>(3) פרטי מגשר המהו"ת שקיים את פגישת המהו"ת יפורסמו באתר האינטרנט של בתי המשפט.</p>			
<p>(ד) פגישת המהו"ת תתקיים ללא עלות, לא יאוחר משלושים ימים ממועד המצאת ההודעה על מינוי מגשר המהו"ת; דינה של פגישת מהו"ת כדין דיון בבית המשפט.</p>			
<p>(ה) בפגישת המהו"ת יסביר מגשר המהו"ת לבעלי הדין את עקרונות פגישת המהו"ת ואת היתרונות הגלומים ביישוב הסכסוך במנגנון חלופי ליישוב סכסוך, ויבחן עמם את הנושאים העיקריים שבמחלוקת ואת האפשרות ליישב את הסכסוך.</p>			
<p>(ו) בתוך ארבעה עשר ימים מעת פגישת המהו"ת, יודיע מגשר המהו"ת לממונה אם בעלי הדין מסכימים להעביר את הסכסוך לגישור.</p>			
<p>(ז) בכל עניין הנוגע למועד פגישת המהו"ת, מקומה, זהות מגשר המהו"ת או זהות המשתתפים, רשאי מגשר המהו"ת או אחד מבעלי הדין להביא את העניין להנחיית הממונה.</p>			
<p>(ח) הרואה עצמו נפגע מהנחיית הממונה, שהוא עורך דין ביחידת הגישור, רשאי להעביר את העניין לעיונו ולהכרעתו של הממונה שהוא רשם או שופט.</p>			
<p>(ט) לפגישת מהו"ת יתייצבו בעלי הדין, ורשאים הם להתייצב עם עורכי דינם; ואולם על בעלי דין המפורטים להלן יחול ההסדר המיוחד שלצדם:</p>			
<p>(1) לגבי בעל דין המתגורר דרך קבע מחוץ לגבולות המדינה, ולא נמצא בארץ, יתייצב לפגישת מהו"ת מיופה כוחו;</p>			
<p>(2) אם בעל הדין הוא מדינה או תאגיד, יתייצב לפגישת מהו"ת נציג מטעמו שהוא בעל תפקיד הבקיא בפרטי הסכסוך; לגבי תאגיד – יהיה נציג כאמור גם מוסמך להחליט בדבר העברת התובענה לגישור ורשאי הוא להתייצב עם פרקליט מטעם בעל הדין, ולגבי המדינה – יגיע הפרקליט המטפל בתיק עם עמדה מוסמכת בעניין העברת התובענה לגישור.</p>			

<p>(י) לא התייצב מי מבעלי הדין לפגישת מהו"ת, יחייבו הממונה בהוצאות מגשר המהו"ת ובהוצאות בעלי הדין שהתייצבו לפגישה, זאת מבלי לגרוע מסמכויות בית המשפט לגבי אי מילוי הוראות פרק זה, זולת אם מצא הממונה כי קיימים טעמים שלא לחייב בהוצאות כאמור.</p>		
<p>(יא) פגישת מהו"ת תתקיים בבתי המשפט המפורטים בתוספת השנייה.</p>		
<p>(א) בית המשפט רשאי בקדם המשפט להורות לבעל דין שהפר הוראות תקנות 35 עד 37 למלאן, זולת אם מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן; הפר התובע הוראות אלה, רשאי בית המשפט, מבלי לגרוע מיתר סמכויותיו, להתלות את ההליך עד שהוא ימלא אותן כנדרש ואף למחוק את התובענה מטעמים מיוחדים.</p>	.38	אי מילוי הוראות הפרק
<p>(ב) סבר בית המשפט כי בעל דין לא מילא אחר הוראות פרק זה במלואן או בחלקן ולא הייתה סיבה מוצדקת להתנהלותו, יחייבו בהוצאות לאלתר לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה, ולא יאוחר מתום ישיבת קדם המשפט האחרונה, אף אם לאחר מכן מילא אחר ההוראות, זולת אם מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן.</p>		
<p>(ג) בית המשפט יפסוק את שיעור ההוצאות בהתחשב, בין השאר, בהתנהגות בעל הדין בדיון המקדמי ותום לבו, ובכלל זאת:</p>		
<p>(1) לא גילה לבעל הדין שכנגד מידע שהיה עליו לגלות;</p>		
<p>(2) פעילותו בהליך הייתה מועטה לעומת מורכבות המחלוקת בין בעלי הדין או לא הייתה כנה;</p>		
<p>(3) לא פעל כראוי וכנדרש מבעל דין הוגן.</p>		
<p>(א) פרק זה לא יחול על ההליכים המפורטים להלן –</p>	.39	אי תחולת הוראות הפרק
<p>(1) הליך שהוגש בהסכמת בעלי הדין;</p>		

<p>(2) תביעה לפינוי מושכר, תביעה אזרחית נגרת להרשעה בפלילים לפי סעיף 77 לחוק, תביעה לפי חוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001¹³ ותביעה שנקבעו לגביה סדרי דין מיוחדים בחיקוק אחר;</p>			
<p>(3) הליך שבו נשיא בית המשפט או שופט שמינה לכך ולעניין השתתפות בפגישת מהו"ת אף הממונה, התיר לבעל דין, מטעמים מיוחדים, שלא לפעול לפי הוראות פרק זה.</p>			
<p>(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בית המשפט רשאי בכל עת להורות לבעלי הדין לפעול לפי פרק זה, לרבות הפניית בעלי הדין לקיים פגישת מהו"ת.</p>			
פרק ה': איחוד תובענות			
<p>(א) בית המשפט רשאי להורות על איחוד הדין בתובענה הנדונה בפניו עם תובענה התלויה ועומדת באותו בית משפט, אם סבר שיש בדבר כדי לייעל ולפשט את ההליכים או למניעת תוצאות סותרות; החל שופט אחר לדון בתובענה שמבקשים לאחדה, ניתן לאחדה רק בהסכמתו.</p>	.40		איחוד דיון בתובענות
<p>(ב) הוגשו תובענות בנושא אחד לבתי משפט אחדים של אותה דרגה במחוזות שיפוט שונים, יחליט נשיא בית המשפט העליון, או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיך לכך, למי מבתי משפט אלה יהיה שיפוט ייחודי והתובענות שבשאר בתי המשפט יועברו לבית המשפט האמור ויידונו בו במאוחד.</p>			
פרק ו': סילוק כתבי טענות			
<p>(א) בית המשפט רשאי להורות על מחיקת כתב תביעה בכל עת על יסוד אחד מנימוקים אלה:</p>	.41		מחיקת כתב תביעה
<p>(1) כתב התביעה אינו מגלה עילת תביעה;</p>			
<p>(2) מכתב התביעה עולה כי התביעה היא טרדנית או קנטרנית;</p>			
<p>(3) התובע מתמיד, באופן שאינו מניח את הדעת, להימנע מלקיים הוראה מתקנות אלה או נמנע מלקיים החלטה או הוראה של בית המשפט;</p>			

¹³ ס"ח התשס"ב, עמ' 6; התשע"א, עמ' 85.

(4) כל נימוק אחר שלפיו הוא סבור שראוי ונכון למחוק את התביעה.			
(ב) מחיקת כתב תביעה לפי תקנות אלה אינה מהווה מעשה בית דין.			מחיקה מחמת שימוש לרעה בהליכי משפט
סבר בית המשפט שבעל דין עשה שימוש לרעה בהליכי משפט רשאי הוא, מטעם זה בלבד, למחוק את כתב טענותיו כולו או מקצתו.	.42		דחיית תביעה במקרים מיוחדים
בית המשפט רשאי לדחות תביעה בכל עת בשל קיומו של מעשה בית דין, התיישנות או מכל נימוק אחר, שלפיו הוא סבור כי ראוי ונכון לדחות את התביעה.	.43		הפסקת תובענה
(א) בית המשפט רשאי, לבקשת תובע, להפסיק תובענה, כולה או מקצתה ואף רשאי להתנות זאת בתנאים, ובין השאר, להורות כי הדיון בתביעה החדשה שתוגש יחל מהשלב שבו הופסקה הנוכחית.	.44		(ב) הפסקת תובענה תהיה על דרך של מחיקת כתב התביעה.
(א) תביעה או בקשה שלא נעשה בה כל מעש מצד בעל דין במשך שישה חודשים ללא הצדקה לכך, תיתן מזכירות בית המשפט התראה בכתב לבעל הדין ארבעה עשר ימים מראש לפחות, שעליו ליתן טעם מדוע לא יימחק ההליך; לא ניתן טעם בתוך פרק הזמן האמור – יימחק ההליך ללא צורך בהחלטה שיפוטית; ניתן טעם כאמור – יחליט בית המשפט בעניין.	.45		מחיקה מנהלית מחוסר מעש
(ב) הורה בית המשפט שעל תובע או מבקש לעשות דבר שבסדרי דין או שבנוהג בתוך מועד או זמן, והתובע או המבקש לא עשה כן, בלא שהוארך המועד מראש, ניתן למחוק את כתב הטענות הנוגע בדבר, ללא החלטה שיפוטית, ובלבד שניתנה לו התראה כאמור בתקנת משנה (א); ניתן טעם מדוע לא יימחק ההליך – יחליט בית המשפט בעניין.			(ג) בעל דין רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לביטול המחיקה המנהלית בתוך ארבעה עשר ימים מעת שהומצאה לו הודעת המחיקה ובית המשפט רשאי לבטלה מטעמים מיוחדים.
פרק ז': תיקון כתב טענות			

<p>(א) בית המשפט רשאי בכל עת להורות כי יתוקן כל עניין בכתב טענות או כל יצורף בעל דין או ימחק שמו של בעל דין מכתב התביעה, לשם קיומו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, תוך התחשבות, בין השאר, בהתנהלותו של מבקש התיקון, השלב הדיוני שבו מוגשת הבקשה, והמטרה שהתיקון המבוקש צפוי להשיג.</p>	<p>46.</p>	<p>הוראה לתיקון כתב טענות</p>
<p>(ב) כתב טענות מתוקן יוגש בתוך ארבעה עשר ימים.</p>		
<p>(א) החליט בית המשפט להתיר לבעל דין לתקן את כתב טענותיו לפי תקנה 46, יורה אם רשאי בעל הדין שכנגד לתקן כתב טענותיו ואת התנאים לכך.</p>	<p>47.</p>	<p>תשובה לכתב טענות מתוקן</p>
<p>(ב) התיר בית המשפט תיקון כתב הטענות של בעל הדין שכנגד כאמור בתקנת משנה (א), יוגש כתב הטענות כאמור בתוך ארבעה עשר ימים אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת; לא תיקן בעל הדין שכנגד את כתב טענותיו בתוך הזמן האמור, יוכל להסתמך על כתב טענותיו המקורי ועל הכחשת המפורט בתיקון.</p>		
<p>תיקון של טענה עובדתית או הוספתה, טעונים תצהיר תמציתי מטעם בעל הדין שתיקן או הוסיף אותה, המאמת את העובדות האמורות בלבד, בהיקף ובתנאים שיוורה בית המשפט בעת מתן ההיתר לתיקון.</p>	<p>48.</p>	<p>תצהיר לתיקון טענה עובדתית</p>
<p>פרק ח': בקשות ורשימת בקשות</p>		
<p>(א) לא יוגשו בקשות כלשהן במועד שלאחר הגשת כתב הגנה עד מועד ישיבת קדם המשפט הראשונה, זולת אם הבקשה היא אחת מאלה:</p>	<p>49.</p>	<p>בקשות</p>
<p>(1) בקשה לסעד זמני לפי פרק ט"ו;</p>		
<p>(2) בקשה לגביית עדות מוקדמת לפי תקנה 73;</p>		
<p>(3) בקשה לעיכוב הליכים לפי סעיפים 5 או 6 לחוק הבוררות או על יסוד תניית שיפוט זר;</p>		
<p>(4) בקשה לבדיקה על-ידי מומחה מטעם בעל דין וכל הקשור אליה לפי תקנה 8;</p>		
<p>(5) בקשה לצירוף צד להליך;</p>		
<p>(6) בקשה לאיחוד הדיון בתובענות לפי תקנה 40;</p>		
<p>(7) בקשה לתקן כתבי טענות לפי פרק ז'.</p>		

<p>(ב) בקשות המנויות בתקנת משנה (א), זולת בקשה לסעד זמני ובקשה לגביית עדות מוקדמת, יוגשו לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים ממועד הגשת כתב הטענות האחרון.</p>		
<p>(ג) בעל דין יגיש רשימה שבה יציין את הבקשות שבהן הוא מבקש שבית המשפט ידון, וזאת לא יאוחר מארבעה עשר ימים לפני המועד שנקבע לשיבת קדם המשפט הראשונה.</p>		
<p>(ד) בעל דין אינו רשאי להגיש בקשה לבית המשפט או לציינה ברשימה, אלא אם כן פנה לבעל הדין שכנגד שבעה ימים מראש לפחות והודיעו על הכוונה להגיש בקשה בעניין; האמור לא יחול על בקשה לסעד זמני ארעי כמשמעותו בתקנה 97.</p>		
<p>(ה) ברשימת הבקשות יציין בעל הדין את סוג הבקשה ויפרט בתמצית את עניינה של כל בקשה, לרבות את הטענות שהוא מבקש לטעון במסגרתה ואת הראיות שהוא מבקש להביא בתמיכה לה, אם אלה קיימות, ויבהיר מתי ובאיזו מתכונת הוא מבקש לדון בה; הפירוט לא יעלה על עמוד אחד לכל בקשה; בעל הדין שכנגד רשאי להשיב בכתב לרשימת הבקשות תוך שבעה ימים מיום שהומצאה לו והיקף התשובה לא יעלה על עמוד אחד לכל בקשה.</p>		
<p>(ו) במועד ישיבת קדם המשפט יקבע בית המשפט את דרכי הדיון בבקשות המנויות ברשימת הבקשות; בית המשפט רשאי, בין השאר, להורות כי בקשות מסוימות ידונו בעל פה בישיבת קדם משפט או במועד מאוחר יותר שיורה, או שידונו על דרך של בקשה בכתב ורשאי הוא ליתן כל הוראה אחרת בנוגע לסדרי הדיון בבקשה, לרבות לעניין היקף הטיעון, בכתב או בעל פה.</p>		
<p>(ז) בקשה שלא נכללה ברשימת הבקשות, לא יהיה ניתן להגישה במועד מאוחר יותר אלא ברשות בית המשפט, למעט בקשות המוגשות לאחר מתן פסק דין; רשות כאמור לא תינתן, אלא אם כן שוכנע בית המשפט כי לא ניתן היה לציין את הבקשה ברשימת הבקשות או כי לבעל הדין הצדק סביר למחדלו; אישר בית המשפט הגשת בקשה במועד מאוחר יותר, רשאי הוא להורות על דרך הדיון בה.</p>		
<p>(ח) בקשה שבית המשפט לא הורה על הדרך להגשתה, תוגש בכתב.</p>		
<p>(ט) מועד שנקבע לדיון בבקשה לא יחשב כמועד ישיבת קדם משפט לעניין תקנות אלה, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.</p>		

<p>על בקשה שיש להגיש בכתב, יחולו הוראות אלה :</p>	<p>50.</p>	<p>הגשת בקשה בכתב והדיון בה</p>
<p>(1) המבקש יפרט את טיעוניו כולל אסמכתאות, ויצרף לבקשה תצהיר לשם אימות העובדות שביסודה ;</p>		
<p>(2) החליט בית המשפט, לאחר שעיין בבקשה, שאין היא מצריכה תשובה, ידחנה מיד ;</p>		
<p>(3) החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, המשיב רשאי להשיב לה בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו, או בתוך מועד אחר שהורה בית המשפט ; בתשובתו יפרט את טיעוניו כולל אסמכתאות, ויצרף לה תצהיר לשם אימות העובדות שביסוד התשובה ;</p>		
<p>(4) בית המשפט רשאי להחליט על יסוד הבקשה והתשובות בלבד, או אם הדבר נדרש, לאחר חקירת המצהירים על תצהיריהם ;</p>		
<p>(5) הבקשה והתשובה, כל אחת בנפרד, לא יעלו בהיקפן על ארבעה עמודים ; התצהירים המצורפים לא יעלו בהיקפם על שלושה עמודים ;</p>		
<p>(6) בית המשפט רשאי להורות כי הבקשה תידון בעל פה.</p>		
<p>(א) הורה בית המשפט כי בקשה תידון בעל פה, ייתן הוראות לגבי היקף וסדר טענות בעלי הדין, חקירת עדים והגשת מסמכים במסגרת הדיון בה.</p>	<p>51.</p>	<p>דיון בעל פה בבקשה</p>
<p>(ב) ביקש בעל דין לתמוך את בקשתו בראיות, יורה בית המשפט על מועד להגשתן ואם לא הורה כאמור יוגש התצהיר לא יאוחר מארבעה עשר ימים לפני המועד שנקבע לדיון.</p>		
<p>(ג) בדיון בעל פה בבקשה יפתח המבקש והמשיב יהיה רשאי להשיב לטיעוניו של המבקש, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.</p>		
<p>פרק י"א יחול בשינויים המחויבים על הדיון בבקשות, אלא אם כן נקבע אחרת בפרק זה.</p>	<p>52.</p>	<p>דיון בבקשות</p>
<p>בתום הדיון בכל בקשה יפסוק בית המשפט את הוצאות הבקשה ועל מי הן חלות, ללא קשר לתוצאות ההליך העיקרי, זולת אם מצא שקיימים טעמים מיוחדים שלא לחייב בהוצאות כאמור.</p>	<p>53.</p>	<p>הוצאות הבקשה</p>

<p>נקבע בדין שניתן לפנות לבית המשפט בהליך עיקרי שלא על דרך כתב תביעה, לרבות, באבעיה או לקבלת חוות דעת, תוגש הפניה כבקשה בכתב ויחולו עליה הוראות פרק זה.</p>	<p>54.</p>	<p>קביעה בדין בדבר פנייה לבית המשפט</p>
<p>פניות בעניינים טכניים הנוגעים לניהול שוטף של ההליך, לרבות פניות לשינוי מועדים, יוגשו אל בית המשפט בצירוף עמדת בעל הדין שכנגד, זולת אם לא ניתן לצרפן כתוצאה מהתנהלותו של בעל הדין שכנגד או בשל נסיבות אחרות שלפונה לא הייתה שליטה עליהן ושצוינו בפנייה; בפנייה יצוין התאריך המבוקש לשינוי המועד.</p>	<p>55.</p>	<p>פניות</p>
<p>פרק ט': שאלונים, גילוי ועיון במסמכים</p>		
<p>(א) לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון, בעל דין רשאי לשלוח לבעל דין אחר שאלון שיכלול שאלות ובלבד שהן נוגעות לעניין הנדון וגם קבילות בחקירה שכנגד של עד בעל פה ורשאי בעל דין להציג מסמך הנוגע לדברים הנדונים חלף מענה לשאלון; התשובה לשאלון תינתן בתצהיר בתוך שלושים ימים מיום מסירת השאלון או בתוך מועד אחר שיורה בית המשפט.</p>	<p>56.</p>	<p>שאלונים</p>
<p>(ב) השאלון לא יכלול יותר מ-25 שאלות כולל שאלות משנה, ואולם בתובענה לסעד כספי בבית משפט מחוזי שסכומה עולה על שניים וחצי מיליון שקלים – השאלון לא יכלול יותר מ-50 שאלות כולל שאלות משנה.</p>		
<p>(ג) בעלי הדין ישלימו את הליך המענה לשאלונים עד שלושים ימים לפני המועד שנקבע לקדם המשפט הראשון או במועד אחר שיורה בית המשפט.</p>		
<p>(ד) בשעת הדיון רשאי בעל דין להשתמש לראיה במקצת מתשובותיו של בעל הדין שכנגד, ולא להגיש לבית המשפט שאר תשובותיו; אך אם היה בית המשפט סבור שיש קשר בין תשובות אחרות לבין התשובות שהוגשו כראיה עד שאין להשתמש באלה בלעדי אלה, רשאי הוא להורות שיוגשו לבית המשפט גם התשובות האחרות.</p>		
<p>לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון ועד שישים ימים לפני המועד שנקבע לקדם המשפט הראשון או במועד אחר שיורה בית המשפט, יחליפו בעלי הדין תצהירי גילוי מסמכים המאמתים את רשימת כל המסמכים הנוגעים לעניינים השנויים במחלוקת, המצויים או שהיו מצויים ברשותו או בשליטתו של בעל הדין ושאותרו על ידו לאחר חקירה ודרישה; אם המסמך אינו מצוי עוד ברשותו או בשליטתו, יפרט את הנסיבות הקשורות לכך.</p>	<p>57.</p>	<p>גילוי מסמכים</p>

<p>(א) עד שלושים ימים לפני המועד שנקבע לקדם המשפט הראשון או במועד אחר שיורה בית המשפט ישלימו בעלי הדין את הליכי העיון במסמכים ויאפשרו האחד למשנהו לצלמם על חשבון בעל הדין שביקש את העיון, אם לא ניתן למוסרם כשהם סרוקים.</p>	.58	עיון במסמכים
<p>(ב) בית המשפט רשאי לדחות את מועד העיון במסמכים מסוימים עד לאחר סיום פרשת התביעה אם שוכנע שעיון במועדו עלול להביא את התובע לשיבוש ראיותיו ולפגוע בגילוי האמת.</p>		
<p>בקשה בעניין הליך גילוי ועיון, לרבות בקשה בעניין מענה לשאלון ובקשה לדחיית מועד העיון או לגילוי מסמך פלוני, תועלה ברשימת הבקשות לפי תקנה 49(ג).</p>	.59	בקשה בעניין הליך גילוי ועיון
<p>(א) הליכי גילוי ועיון נאותים מהווים תנאי בסיסי לקיומו של הליך שיפוטי ראוי והוגן; סבר בית המשפט שבעל דין לא קיים כראוי את חובתו לפי פרק זה, רשאי הוא לחייבו באופן מידי בהוצאות ובמקרים מיוחדים אף למחוק את כתב טענותיו.</p>	.60	אי מילוי הוראות הפרק
<p>(ב) לא הוגש תצהיר גילוי מסמכים כלל, יורה בית המשפט על מחיקת כתב הטענות של בעל הדין שלא הגיש את התצהיר, זולת אם מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן.</p>		
<p>(ג) מבלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), בעל דין שאינו מגלה מסמך שיש לגלותו או שאינו נענה לדרישה לעיין במסמך שגילה, לא יהיה רשאי להגיש את המסמך כראיה מטעמו באותה תובענה, אלא ברשות בית המשפט לאחר שנוכח לדעת כי היה לבעל הדין הצדק סביר למחדלו.</p>		
פרק י': קדם משפט		
<p>(א) ישיבת קדם המשפט תקבע לאחר שהוגש כתב הגנה וחלף המועד להגשת כתב ההגנה האחרון.</p>	.61	מועד לקיום קדם משפט
<p>(ב) בית המשפט רשאי להורות שבעלי הדין יתייצבו בעצמם; אם בעל הדין הוא תאגיד – יתייצב נציג מוסמך, ואם בעל הדין הוא מדינה – יתייצב נציג מטעמה הבקיא בפרטי ההליך, ונציג המוסמך להחליט בעניינה יהיה זמין בטלפון בזמן ישיבת קדם המשפט.</p>		
<p>(ג) בית המשפט רשאי לקיים ישיבת קדם משפט גם בהיוועדות חזותית, בשיחת ועידה או בכל אמצעי טכנולוגי אחר.</p>		

<p>התובע יגיש עד ארבעה עשר ימים לפני ישיבת קדם המשפט הראשונה והנתבע יגיש עד שבעה ימים לפני ישיבה זו את המסמכים המפורטים להלן וכל מסמך נוסף שעליו יורה בית המשפט :</p>	.62	<p>מסמכים להגשה לקראת קדם המשפט</p>
<p>(1) רשימת העדים שבכוונתו להזמין למתן עדות, לשם הצגת מסמכים או למתן תעודת עובד ציבור או תעודה ציבורית ; הרשימה תכלול בצד כל עד פירוט תמציתי של הצורך והמטרה של העדותו ; קיים חשש ממשי להשפעה על עד או אם קיים טעם מספק אחר, רשאי בעל הדין לציין זאת ברשימה מבלי לציין את שמו והפירוט הנדרש ובישיבת קדם המשפט יבורר העניין ;</p>		
<p>(2) רשימת המסמכים מתוך תצהיר גילוי המסמכים, שבכוונת בעל הדין להגיש כראיה במהלך המשפט.</p>		
<p>(א) ככלל, ראוי שבית המשפט ישאף כי שלב קדם המשפט לא יעלה על שתי ישיבות בבית משפט השלום ועל שלוש ישיבות בבית המשפט המחוזי.</p>	.63	<p>ישיבת קדם המשפט וסמכות בית המשפט בקדם משפט</p>
<p>(ב) בישיבת קדם המשפט יורה בית המשפט על דרכי הדיון בתובענה במטרה לייעלו, לפשטו ולהחישו ; בכלל זה רשאי הוא מיוזמתו או לבקשת בעל דין –</p>		
<p>(1) להורות על שלבי הדיון בתובענה ועל המועדים לקיומם ;</p>		
<p>(2) להורות על דרך ועיתוי שמיעת הודעות לצד שלישי ותביעות שכנגד ;</p>		
<p>(3) להורות על אופן ההגשה ועל דרכי הדיון בבקשות המנויות ברשימת הבקשות ;</p>		
<p>(4) לפצל את הדיון וליתן כל הוראה דיונית בנוגע לדרך ליבון המחלוקות ;</p>		
<p>(5) להורות על מתכונת ניהול ההליך, משך זמן הוכחת הטענות וכשרותן של הראיות ;</p>		
<p>(6) להורות על סדר העדים שיתייצבו לדיון או יציגו מסמכים ואת משך זמן החקירות וכן לקבוע שחקירת עד מסוים היא מיותרת ואינה נדרשת ;</p>		

(7) להורות על שמיעת עדות מוקדמת, עדות מחוץ לכותלי בית המשפט או בהיוועדות חזותית וכן על הפקדת ערובה להבטחת הוצאות העדים;			
(8) למנות מומחה לשם בירור מחלוקת שבין בעלי הדין;			
(9) להורות לבעלי הדין להגיש תיק מוצגים מאוחד או נפרד שיכלול את המוצגים של כל בעלי הדין;			
(10) להורות על צירוף בעלי דין ומחיקתם;			
(11) להורות על תיקון כתבי הטענות, מחיקת כל דבר שאינו דרוש לעניין ובירור רשימת השאלות השנויות במחלוקת ועריכת הפלוגתות;			
(12) לתת סעד זמני;			
(13) לשמוע על אתר עדות של כל הנוכח באולם בית המשפט, על עובדה שבמחלוקת ולקבל מענה לשאלות בעניינים הנוגעים לסכסוך נושא התובענה;			
(14) להורות לבעל הדין להשיב בתצהיר על שאלות שונות או על עניינים שונים;			
(15) למחוק את כתב התביעה או לדחות את התובענה או ליתן פסק דין אם מצא שכתב ההגנה אינו מגלה הגנה כלל;			
(16) להציע לבעלי הדין הצעת פשרה או להציע להם לפסוק על דרך הפשרה או מנגנון חלופי ליישוב הסכסוך.			
(ג) אין באמור בתקנות משנה (א) או (ב) כדי לגרוע מסמכות בית המשפט ליתן החלטות הנוגעות לניהול ההליך גם לפני ישיבת קדם המשפט.			
(ד) בישיבת קדם המשפט המסכמת יורה בית המשפט על סדרי הדיון בתובענה ובכלל זה, יורה על מועדי שמיעת העדים והסיכומים ויקצוב את משך העדות, זמני החקירות ומשך הסיכומים של כל אחד מהם.			

פרק י"א: הדיון

(א) לאחר ישיבת קדם המשפט המסכמת יתקיים דיון במועדים שבית המשפט יורה, ובמסגרתו יובאו ראיות בעלי הדין.	64.	רציפות הדיון
--	-----	--------------

<p>(ב) הדיון בהליך שבו החלה שמיעת הראיות יתקיים ברצף והמשך הדיון במועד נדחה יתקיים בתוך ימים ספורים, זולת אם נסיבות העניין מחייבות אחרת; לעניין זה, על בית המשפט להבטיח, ככלל, שחקירה נגדית של עד תהיה מיד ובהמשך לחקירתו הראשית.</p>		
<p>(א) ככלל יש לקיים כל דיון הקבוע בבית המשפט במועד שנקבע.</p>	.65	שינוי מועד דיון
<p>(ב) ביקש בעל הדין לשנות את מועד הדיון, יציין בכותרת הפנייה את המועד שאותו הוא מבקש לשנות ויצרף את המסמכים המאמתים את העובדות המפורטות בפנייתו.</p>		
<p>(ג) טעמים כגון שיקולי נוחות, הסכמת בעלי הדין, עומס עבודה, קיום משא ומתן לפשרה או הליך גישור לא יהוו, ככלל, עילה מספקת לשינוי מועד הדיון.</p>		
<p>(ד) בפנייה לשינוי מועד דיון שביסודה נסיבות אישיות של בעל דין או בא-כוחו יבחן בית המשפט האם ניתן היה למצוא פתרון סביר אחר שיאפשר את קיום הדיון או את הקדמתו.</p>		
<p>(ה) פנייה לשינוי מועד הדיון מחמת קיומם של מספר דיונים באותו מועד תוגש מיד עם היוודע קיומו של דיון מקביל; פנייה שלא תוגש כאמור יכול שתידחה מטעם זה בלבד; שינוי מועד דיון בשל קיומו של דיון מקביל ייעשה רק אם מתברר כי לא ניתן לקיים את שני הדיונים במועדם תוך מיצוי אמצעים סבירים אחרים.</p>		
<p>(ו) בכל החלטה בפנייה לשינוי מועד דיון יבחן בית המשפט את מספר הפניות הקודמות שהוגשו בתיק ואת משך הזמן שבו התיק תלוי ועומד.</p>		
<p>(ז) בית המשפט רשאי לחייב את הפונה בהוצאות לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה אם סבר שהנסיבות מצדיקות זאת.</p>		
<p>באין קביעה אחרת המתחייבת מנסיבות העניין, בתחילה תבוא פרשת התביעה ולאחריה פרשת ההגנה; הבאת ראיות מפריכות טעונה רשות מבית המשפט.</p>	.66	סדר הטיועון
<p>(א) בית המשפט יחליט אם העדויות הראשיות תישמענה בעל פה או בכתב; בהחלטתו לגבי אופן שמיעת העדויות ישקול בית המשפט, בין השאר, את היקף הראיות בכתב ובעל פה, את מורכבותה של התביעה וטיב הסכסוך בין הצדדים תוך מתן עדיפות לשמיעת עדויות בעל פה, אם יש בכך כדי לסייע לגילוי האמת ולניהול יעיל של הדיון.</p>	.67	דרך הבאת הראיות

<p>(ב) מבלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), בתובענה לסעד כספי בבית משפט מחוזי שסכומה עולה על שניים וחצי מיליון שקלים חדשים, תינתן עדיפות למתן עדות בכתב אם יש בכך כדי לסייע לגילוי האמת ולניהול יעיל של הדיון.</p>		
<p>(ג) לאחר שהוזהר העד כדין, בעל הדין שזימן את העד יחקרוהו בחקירה ראשית ובעל הדין שכנגד רשאי לחקור את העד בחקירה נגדית; בעל הדין שזימן את העד רשאי לחזור ולחקור אותו בחקירה חוזרת, לגבי עניינים הנובעים מהחקירה הנגדית שנותרה לגביהם אי בהירות; לעניין תקנת משנה זו "בעל דין שכנגד" – כל בעל דין המצוי בחזית מחלוקת מהותית עם בעל הדין שזימן את העד או שבית המשפט התיר לו לחקור את העד בחקירה נגדית.</p>		
<p>במקרה של התנגדות לשאלה שהוצגה לעד, יציין המתנגד את נימוקי התנגדותו לאלתר ובעל הדין המבקש להציג את השאלה ישיב מיד להתנגדות; בית המשפט יכריע בעניין ההתנגדות לשאלה ובעניין קבילותה מיד בתום טיעוני בעלי הדין.</p>	.68	התנגדות לשאלות
<p>(א) בית המשפט רשאי לזמן כל אדם ליתן עדות, לדרוש מכל אדם הנוכח באולם בית המשפט להעיד, ולשוב ולזמן לעדות נוספת עד שכבר נחקר.</p>	.69	סמכות בית המשפט בחקירה
<p>(ב) בית המשפט רשאי ליתן כל הוראה במסגרת חקירת עד ובכלל זה, להציג לעד כל שאלה שתיראה לו או להורות לו להציג כל מסמך המצוי ברשותו או בשליטתו.</p>		
<p>(א) בעל דין לא יצרף לכתב טענות נספח מקורי ולא ימסור כראיה לבית המשפט מסמך מקורי אלא את העתקו בלבד, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.</p>	.70	הגשת העתק מסמך
<p>(ב) הגיש בעל הדין נספח או מסמך מקורי לפי החלטת בית המשפט, יודיע על כך למזכירות בית המשפט בהודעה בכתב שתוכתר במילים "הודעה בדבר הגשת מסמך מקורי".</p>		
<p>(ג) אין באמור כדי לגרוע מהחובה להציג מסמך מקורי מקום שבו קיימת חובה כזו.</p>		
<p>בעל דין המבקש להציג ראיה במדיה אלקטרונית או דיגיטלית, יודיע לבית המשפט על כוונתו לעשות כן לא יאוחר משלושה ימים לפני מועד הדיון; מנהל בתי המשפט רשאי להורות על המתכונת שבה תוגש ראיה ובאין הוראה כאמור – לפי הוראת נשיא בית המשפט.</p>	.71	הצגת ראיות במדיה אלקטרונית או דיגיטלית על-ידי בעל דין

<p>(א) בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית בתוך שטחה של מדינת ישראל או מחוצה לה לפי הוראות שייתן, אם השתכנע כי התקיימו התנאים האלה –</p>	.72	<p>עדות בהיוועדות חזותית</p>
<p>(1) הגעתו של העד לבית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד תקשה עליו מאוד, והוא נתן הסכמתו למתן עדות בדרך זו;</p>		
<p>(2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת;</p>		
<p>(3) אין מניעה מבחינת מדינת החוץ לשמיעת עדות בדרך זו בתחומה.</p>		
<p>(ב) היוועדות חזותית תתאפשר אם המקום שבו ימסור העד את עדותו ואולם בית המשפט שבו נדונה התובענה יכללו, בין השאר –</p>		
<p>(1) מכשור המאפשר לעד לראות ולשמוע במהלך עדותו את המתרחש באולם בית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד, אם בית המשפט מצא שהדבר דרוש בנסיבות העניין;</p>		
<p>(2) מצלמה המאפשרת צילום תקריב של מסמכים;</p>		
<p>(3) מסך צפייה מרכזי באולם בית המשפט וכן מסך צפייה אישי לשופט.</p>		
<p>(ג) מנהל בתי המשפט רשאי להורות על דרישות טכניות לעניין האמצעים הנדרשים לשמיעת העדות בהיוועדות חזותית.</p>		
<p>(א) בית המשפט רשאי בכל עת להורות על גבית עדות מוקדמת ועל אופן גבייתה, כל עוד קיים חשש סביר שלא יהיה ניתן לשמוע את העד במועד הרגיל או אם בעלי הדין, המיוצגים כולם בידי עורכי דין, הסכימו לכך.</p>	.73	<p>עדות מוקדמת</p>
<p>(ב) העדות המוקדמת תיגבה בדרך שגובים עדות בבית המשפט ודינה כדין עדות שנשמעה בבית המשפט לכל דבר ועניין, ואם לא ניתן לגבות עדות בדרך כאמור – יכול שעוזר משפטי או מתמחה ישמעו אותה.</p>		
<p>(ג) אם העדות המוקדמת לא נשמעה בפני שופט או לא הוקלטה – היא תיקרא לפני העד, ואם הודה בנכונותה – יחתום עליה, וכן יחתום עליה גובה העדות כאמור.</p>		

<p>(ד) אם בשעת גביית עדות כאמור הובעה התנגדות לשאלה מסוימת, תתועד השאלה, ההתנגדות, הנימוקים בעד ונגד והתשובה בפרוטוקול; בסמוך לאחר קבלת הפרוטוקול יכריע בית המשפט אם יש לקבל את ההתנגדות או לנהוג בתשובה בדרך אחרת.</p>		
<p>(ה) העדות המוקדמת תצורף לפרוטוקול תיק בית המשפט.</p>		
<p>(א) סיכומי טענות בעלי הדין ישמעו בעל פה בהקדם האפשרי לאחר סיום הבאת הראיות; בית המשפט רשאי במקרים המתאימים בלבד להורות שסיכומי הטענות על הפרשה כולה או על שאלה מסוימת שהורה, יוגשו בכתב.</p>	.74	דרך סיכום טענות
<p>(ב) בית המשפט יורה על סדר סיכומי הטענות, משך הטענות שבעל פה או היקף הטענות שבכתב.</p>		
<p>(ג) דין אי הגשת סיכומי הטענות בכתב במועד, כדין אי התייצבות לדיון.</p>		
<p>לא התייצב בעל דין ולא ניתן טעם סביר לאי ההתייצבות, יחולו הוראות אלה:</p>	.75	אי התייצבות לדיון
<p>(1) לא התייצב התובע, ימחק בית המשפט את כתב התביעה או ידחה את התביעה אם מצא טעמים מיוחדים לדחייה;</p>		
<p>(2) לא התייצב הנתבע והתובע התייצב, רשאי התובע להוכיח את תביעתו, ויהיה זכאי לסעד שביקש לפי הראיות שהתקבלו.</p>		
<p>בית המשפט רשאי בכל עת להורות על הפרדת הדיון ולדון תחילה בחלק מהמחלוקות, העילות או הסעדים, לצורך ייעול ההליך וככל שיראה לנכון.</p>	.76	הפרדת הדיון
<p>נבצר משופט, מכל סיבה שהיא, לסיים את הדיון, רשאי שופט אחר להמשיך מן השלב שבו הפסיק קודמו.</p>	.77	המשך דיון בפני מותב אחר
פרק י"ב: דיון מהיר		
<p>(א) פרק זה יחול על תביעה, באחד ממקרים אלה:</p>	.78	תחולת ההוראות
<p>(1) תביעה שסכומה או שווי נושאה אינו עולה על 75,000 שקלים חדשים, זולת כל אלה:</p>		
<p>(א) תביעה שהוגשה בקשה לאשרה כתובענה ייצוגית;</p>		

(ב) תביעה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשלי"ה-1975 ¹⁴ ;			
(2) תביעה לפינוי מושכר.			
(ב) בית המשפט רשאי להורות כי תביעה המוגשת לבית משפט השלום, שאינה תביעה הנדונה במסלול דיון מהיר, תידון כתביעה במסלול כאמור, אם סבר כי היא מתאימה לכך.			
(ג) בית משפט רשאי בכל עת, להורות כי תביעה או תביעה שכנגד במסלול דיון מהיר תועבר למסלול דיון רגיל, אם מצא כי היא אינה מתאימה להתנהל בדיון מהיר.			
בעל דין יצרף לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר תצהיר מטעמו ערוך לפי נוסח טופס 5 שבתוספת הראשונה, לשם אימות העובדות שבכתב הטענות וכן חוות דעת מומחה, אם נדרש; תצהיר בעל דין שלא צורף לכתב הטענות בעת הגשתו, לא יוגש, אלא ברשות בית המשפט; בעל דין רשאי לצרף תצהיר של אדם אחר, ובלבד שיפרט בתצהיר מטעמו מדוע העובדות שבכתב הטענות אינן בידיעתו.	.79	צרופות לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר	
(א) כתב הגנה במסלול דיון מהיר יוגש בתוך ארבעים וחמישה ימים ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע.	.80	הוראות ומועדים מיוחדים	
(ב) נתבע במסלול דיון מהיר רשאי עם הגשת כתב ההגנה ליתן הודעה לצד שלישי לפי תקנה 22 ו-23, אם ניתנה לכך רשות בית המשפט, ואולם המועד להגשת כתב הגנה על-ידי הצד השלישי הוא ארבעים וחמישה ימים.			
(ג) בית המשפט יורה על מועד ישיבת קדם משפט בדיון מהיר שלא יהיה מאוחר מתשעים ימים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון; בדיון מהיר ראוי שתתקיים ישיבה אחת בלבד של קדם משפט.			
(ד) בית המשפט יורה על מועד לדיון במסלול דיון מהיר שלא יהיה מאוחר משישה חודשים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון.			
(ה) החלטה בבקשה שהוגשה במסלול דיון מהיר תינתן בתוך שבעה ימים ממועד הדיון בה, או ממועד הגשת תשובת המשיב לבית המשפט, לפי העניין.			

¹⁴ ס"ח התשלי"ה, עמ' 234.

<p>(ו) הדיון בתובענה במסלול דיון מהיר יסתיים בתוך יום אחד; סבר בית המשפט כי יש צורך בכך, רשאי הוא להורות על ימי דיון נוספים, ככל הניתן, ברציפות עד גמר חקירת העדים; לא יידחה המועד לדיון בתביעה ביותר מארבעה עשר ימים מיום הדיון האחרון בה, אלא באישור נשיא בית המשפט או סגנו שהוא הסמיך לכך.</p>		
<p>(ז) בעלי הדין רשאים להגיש לבית המשפט, עד ארבעה עשר ימים לפני המועד שנקבע לדיון, רשימת אסמכתאות משפטיות ועיקרי טיעון בכתב בהיקף שלא יעלה על חמישה עמודים סך הכל; סיכום טענות בעלי הדין יהיה בעל פה ביום הדיון בתובענה לאחר סיום הבאת הראיות, אלא אם כן בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.</p>		
<p>(א) תביעה לפינוי מושכר לפי פרק זה לא תכיל סעדים נוספים והתובע רשאי לתבוע בהליך נפרד, ללא צורך בקבלת רשות מבית המשפט, סעדים נוספים בשל אותה עילה; אם הוגשה תביעה נוספת, יודיע על כך התובע לבית המשפט ויידרש לציין האם מתקיימים בתביעה התנאים הנדרשים לצורך קיום דיון בה במסלול של דיון מהיר.</p>	81.	תביעה לפינוי מושכר – הוראות מיוחדות
<p>(ב) כתב הגנה בתביעה לפינוי מושכר יוגש בתוך שלושים ימים ממועד המצאת כתב התביעה.</p>		
<p>(ג) נתבע בתביעה לפינוי מושכר אינו רשאי להגיש תביעה שכנגד או הודעה לצד שלישי.</p>		
<p>(ד) בתביעה לפינוי מושכר לא תתקיים ישיבת קדם משפט וההוראות לעניין ישיבה כאמור לא יחולו על הליך מסוג זה.</p>		
<p>(ה) בית המשפט יורה על מועד לדיון בתביעה לפינוי מושכר שלא יהיה מאוחר משלושים ימים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון.</p>		
<p>(א) עם תום הדיון בתובענה ולכל המאוחר בתוך ארבעה עשר ימים, ייתן בית המשפט פסק דין, זולת אם נשיא בית המשפט אישר ליתן את פסק הדין במועד מאוחר יותר.</p>	82.	פסק הדין בתובענה בדיון מהיר
<p>(ב) פסק הדין יהיה מנומק באופן תמציתי, זולת אם סבר בית המשפט כי יש צורך בהנמקה מפורטת משום שיש בפסק הדין חידוש או חשיבות מיוחדת לציבור או מטעמים מיוחדים אחרים.</p>		
<p>פרק י"ג: עדים</p>		

<p>(א) בעל דין יודיע לעד המופיע ברשימת העדים שהגיש או ברשימת העדים שתוקנה ברשות בית המשפט, על כוונתו להזמין לעדות או לשם הצגת מסמכים; הודעה כאמור תימסר לעד זמן מספיק לפני מועד מתן העדות והיא תכלול את המקום והמועד שבו הוא נדרש להתייצב; לא התייצב העד לעדות לפי הודעת בעל הדין, לא תשמש אי היענותו עילה לדחיית הדיון אלא מטעמים מיוחדים.</p>	.83	הזמנת עדים
<p>(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) או בנוסף לאמור בה, בעל דין רשאי להגיש לבית המשפט בקשה להזמנת עד בתוך ארבעה עשר ימים מעת קביעת מועד הדיון ובכל מקרה לא פחות מארבעה עשר ימים לפני מועד הדיון.</p>		
<p>(ג) הוגשה בקשה להזמנת עד לפי תקנת משנה (ב), רשאי בית המשפט להמציא לעד הזמנה למתן עדות לפי הפרטים שמסר בעל הדין ורשאי הוא להורות לבעל הדין לבצע את ההמצאה באמצעות בא כוחו או מי מטעמו, שאינו בעל הדין; נתבקש בעל הדין להשלים פרטים הדרושים להמצאה ולא עשה כן, יראוהו כמי שמוותר על ההזמנה באמצעות בית המשפט.</p>		
<p>(ד) עובד ציבור לא יידרש ליתן עדות בעל פה, אם ניתן לגבות את עדותו באמצעות תעודת עובד ציבור או תעודה ציבורית, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.</p>		
<p>בעל דין המבקש מבית המשפט להזמין עד יתחייב בבקשה לשלם לו את הוצאותיו כפי שיפסוק בית המשפט, ורשאי בית המשפט להתנות את הזמנתו של עד בהפקדת ערובה בסכום שיוורה.</p>	.84	ערובה להוצאות העדים
<p>(א) עד שהוזמן למתן עדות לפי תקנות אלה, יתייצב לכל ישיבה שאליה יוזמן.</p>	.85	התייצבות לעדות
<p>(ב) מי שהוזמן להציג מסמך רשאי לעשות כן באמצעות אדם אחר, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.</p>		
<p>נענה אדם להזמנה להעיד בבית משפט, רשאי בית המשפט להורות לבעל הדין שביקש להזמין לשאת בהוצאותיו כפי שיפסוק.</p>	.86	שכר עדים והוצאותיהם
פרק י"ד : מומחים		

<p>(א) רצה בעל דין להוכיח עניין שברפואה, יצרף לכתב טענותיו חוות דעת של מומחה בתחום מומחיותו, שנערכה לפי סעיף 24 לפקודת הראיות; לחוות הדעת תצורף רשימת האסמכתאות שהמומחה מסתמך עליהן; אסמכתאות שלא ניתן לאתרן בנקיטת אמצעים סבירים, יצורפו לחוות הדעת.</p>	<p>.87</p>	<p>מומחים מטעם בעלי הדין</p>
<p>(ב) רצה בעל דין להוכיח עניין שבמומחיות, שאינו עניין שברפואה, יגיש לבית המשפט חוות דעת של מומחה לאותו ענין לא יאוחר מתשעים ימים לפני מועד הדיון לשמיעת הראיות או במועד אחר שהורה בית המשפט.</p>		
<p>(ג) רצה בעל דין לחלוק על חוות דעת מומחה שצורפה לכתב טענות, רשאי הוא לשלוח לבעל הדין שכנגד דרישה בכתב להעמיד את נושא חוות הדעת, אדם או חפץ, לבדיקה בידי מומחה מטעמו וחוות הדעת תומצא לבעל הדין שכנגד גם אם לא הוגשה לבית המשפט; חוות דעת נגדית תוגש בתוך שישים ימים מהיום שבעל הדין שכנגד הסכים לבדיקה.</p>		
<p>(ד) נדרש בעל דין שכנגד כאמור בתקנת משנה (ב), ייעתר לדרישה ללא דיחוי, זולת אם קיימת הצדקה לסירוב.</p>		
<p>(ה) בית המשפט רשאי, אם מצא הצדקה לכך, לפטור בעל דין מצירוף חוות דעת לכתב הטענות או לדחות את מועד הגשתה; התובע והנתבע יבקשו את הפטור או את הדחייה כאמור בבקשה בכתב לכל המאוחר עם הגשת כתב התביעה וכתב ההגנה בהתאמה; הדיון בתביעה או בכל בקשה אחרת בעניינה יעוכבו עד לקבלת החלטה של בית המשפט בבקשה למתן הפטור או הדחייה.</p>		
<p>(ו) בעל דין המגיש חוות דעת של מומחה מטעמו ידאג להתייצבותו לחקירה בבית המשפט, זולת אם בעל הדין שכנגד הודיע שהוא מוותר על חקירתו.</p>		
<p>(א) בית המשפט רשאי בכל עת למנות מטעמו מומחה, מספר מומחים או צוות של מומחים למתן חוות דעת בעניין שבמומחיות, וליתן מזמן לזמן הוראות והנחיות בנוגע למילוי התפקיד.</p>	<p>.88</p>	<p>מומחה מטעם בית המשפט</p>
<p>(ב) בהחלטתו למנות מומחה מטעם בית המשפט ישקול בית המשפט, בין השאר, את שווי נושא התביעה, עניינה, היקף וסוג המחלוקת שבין בעלי הדין או שבין המומחים מטעם בעלי הדין.</p>		

<p>(ג) מונה מומחה מטעם בית המשפט והוגשו באותו ענין גם חוות דעת מומחים מטעם בעלי הדין, לא ייחקרו המומחים מטעם בעלי הדין, זולת אם הודיע בעל דין על רצונו לחקור את כולם או מקצתם; הודיע כך בעל דין, ייחקרו המומחים כאמור באופן ובהיקף כפי שיורה בית המשפט בהתחשב בנסיבות העניין, ובשים לב לחוות דעתו של המומחה מטעם בית המשפט ולעדויותו.</p>		
<p>(ד) מונה מומחה מטעם בית המשפט בהסכמת בעלי הדין, יראו הסכמה זו כהסדר דיוני הכולל את ההוראות המפורטות להלן, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת:</p>		
<p>(1) לא יוגשו חוות דעת מומחה מטעם בעלי הדין;</p>		
<p>(2) יראו חוות דעת מומחה שהגישו בעלי הדין קודם למינוי המומחה מטעם בית המשפט, כאילו לא נתקבלו כראיה.</p>		
<p>(א) לצורך מניעת ניגוד עניינים, יצהיר מומחה מטעם בית המשפט מיד עם קבלת המינוי ובטרם יחל תפקידו על זיקות אישיות העשויות להיות לו בנוגע להליך, לבעלי הדין או לבית המשפט; ההצהרה תהיה ערוכה לפי הנוסח בטופס 6 שבתוספת הראשונה ותומצא לבית המשפט ולבעלי הדין.</p>	.89	היעדר ניגוד עניינים
<p>(ב) מינוי המומחה ייכנס לתוקף עם המצאת ההצהרה לבית המשפט ואולם אם המומחה הצהיר על זיקות כאמור, רשאי בית המשפט, לבקשת בעל דין או מיוזמתו, להתלות או לבטל את המינוי.</p>		
<p>מומחה מטעם בית המשפט רשאי לדרוש מבעל דין להעמיד לבדיקה את נושא חוות הדעת; כן הוא רשאי לדרוש מבעל דין לאפשר לו לשמוע את דעתו של מומחה שנתן חוות דעת מטעם בעל דין ולקבל מכל אדם או מוסד את העתקי הרשומות הנוגעות לנושא הבדיקה כאמור.</p>	.90	סמכותו של מומחה מטעם בית המשפט
<p>(א) מומחה מטעם בית המשפט יגיש את חוות דעתו בתוך שישים ימים מיום שנודע לו על המינוי.</p>	.91	חוות דעת מומחה מטעם בית המשפט
<p>(ב) חוות דעת מומחה מטעם בית המשפט תוגש בצירוף רשימת האסמכתאות שהוא הסתמך עליהן בחוות דעתו; אסמכתאות שלא ניתן לאתרן בנקיטת אמצעים סבירים, יצורפו לחוות הדעת.</p>		

<p>(ג) בעל דין רשאי לבקש מבית המשפט רשות לשלוח למומחה שאלות הבהרה בנוגע לחוות דעתו, לא יאוחר מארבעה עשר ימים ממועד קבלת חוות הדעת; המומחה ישיב על שאלות הבהרה בתוך שלושים ימים ממועד קבלת החלטת בית המשפט ויראו את תשובותיו כחלק בלתי נפרד מחוות דעתו.</p>		
<p>(ד) בעל דין רשאי לחקור מומחה מטעם בית המשפט ובלבד שהודיע על כך לבית המשפט ולבעלי הדין וביקש את הזימון לא יאוחר משיבת קדם המשפט המסכמת; ניתנה חוות דעת המומחה לאחר סיום קדם המשפט, יודיע בעל הדין על רצונו לחקור את המומחה ארבעים וחמישה ימים לפחות לפני המועד הקבוע לשמיעת הראיות או בתוך שבעה ימים ממועד קבלת חוות הדעת, לפי המאוחר.</p>		
<p>(א) בית המשפט רשאי להורות על שכרו והוצאותיו של מומחה מטעם בית המשפט ועל אופן תשלום, לרבות בעניין המענה לשאלות הבהרה והחקירה בבית המשפט ולהטילם על בעלי הדין או על מי מהם.</p>	.92	שכרו והוצאותיו של מומחה מטעם בית המשפט
<p>(ב) בית המשפט רשאי להורות בכל עת לבעלי הדין או למי מהם, להפקיד ערובה, להבטחת תשלום שכרו והוצאותיו של המומחה מטעם בית המשפט או לשלם למומחה במישרין, ובגמר המשפט יחליט בית המשפט מי יישא בשכר ובהוצאות אלה.</p>		
<p>(א) בעל דין שלא צירף חוות דעת לכתב טענותיו ובית המשפט לא פטר אותו מכך, לא רשאי להשמיע עדות של מומחה ולא יוכל להוכיח עניין שבמומחיות מטעמו לעניין הנדון, זולת אם היתה זו חוות דעת נגדית או אם בית המשפט סבר כי יש לאפשר לו לעשות כן מטעמים מיוחדים.</p>	.93	אי קיום הוראות
<p>(ב) בלי לגרוע מסמכויות בית המשפט לפי תקנות אלה, בעל דין שלא נענה לדרישה או הוראה של בית המשפט לפי פרק זה או שלא נענה במידה מספקת, ואי ההיענות הייתה ללא הצדק סביר, לא ייזקק בית המשפט להוכחה של עניין שבמומחיות מטעמו לעניין הנדון.</p>		
<p>פרק ט"ו: סעדים זמניים</p>		
<p>סימן א': כללי</p>		
<p>מטרת הסעד הזמני היא להבטיח זכות לכאורה במהלך ההליך המשפטי ואת קיומו התקין והיעיל של ההליך או את ביצועו הראוי של פסק הדין.</p>	.94	מטרת הסעד הזמני
<p>(א) בקשה לסעד זמני תוגש בכתב ובכפוף לפרק זה.</p>	.95	בקשה לסעד זמני

<p>(ב) הוגשה בקשה למתן סעד זמני במסגרת תביעה, רשאי בית המשפט לתת את הסעד המבוקש, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות לכאורה בקיומה של עילת תביעה, בקיום התנאים למתן הסעד כאמור בפרק זה ובנחיצות הסעד הזמני לצורך הגשמת המטרה.</p>		
<p>(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), בית המשפט רשאי ליתן סעד זמני או ארעי גם בטרם הגשת כתב תביעה אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין, ובלבד שהתביעה תוגש בתוך שבעה ימים ממועד מתן הצו או בכל מועד אחר שעליו יורה בית המשפט.</p>		
<p>(ד) בהחלטתו אם ליתן סעד זמני וכן בקביעת סוג הסעד, היקפו ותנאיו, ישקול בית המשפט, בין השאר, את השיקולים האלה:</p>		
<p>(1) הנזק שעלול להיגרם למבקש אם לא יינתן הסעד הזמני לעומת הנזק שעלול להיגרם למשיב אם יינתן הסעד הזמני, וכן נזק העלול להיגרם לאדם אחר או לעניין ציבורי;</p>		
<p>(2) אם אין סעד אחר שפגיעתו במשיב קלה יותר, המשיג את התכלית שלשמה נועד הסעד הזמני;</p>		
<p>(3) תום ליבם של בעלי הדין, הן בקשר לגוף העניין והן בקשר להגשת התביעה ובקשת הסעד הזמני, והאם המבקש לא השתהה יתר על המידה בנסיבות העניין בהגשת כתב התביעה או בהגשת הבקשה לסעד הזמני.</p>		
<p>(א) סעד זמני יותנה בהתחייבות עצמית של המבקש לפיצוי כמפורט בתקנת משנה (ב), וכן בערובה כמפורט בתקנת משנה (ג) לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם למי שמופנה אליו הצו כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.</p>	.96	התחייבות עצמית וערובה
<p>(ב) התחייבות עצמית של מבקש תצורף לבקשה ותהא ערוכה לפי הנוסח בטופס 7 שבתוספת הראשונה; התחייבות עצמית לא תהיה מוגבלת בסכום, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.</p>		

<p>(ג) המבקש יפקיד ערובה מספקת, להנחת דעתו של בית המשפט, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לפטור את המבקש מהפקדת ערובה, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין וכן רשאי להתנות את מתן הסעד הזמני במספר ערובות; הסעד הזמני יכנס לתקפו רק עם הפקדת כל הערובות שעליהן הורה בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.</p>		
<p>(א) מבלי לגרוע מסמכויות בית המשפט הנתונות לו לפי פרק ח', הבקשה למתן סעד זמני תידון במעמד בעלי הדין, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, ליתן סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.</p>	.97	הדיון בבקשה
<p>(ב) הסעד הזמני הארעי יעמוד בתקפו לפי האמור בו או עד למתן החלטה אחרת.</p>		
<p>(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), יידונו בקשות לצו עיקול זמני וצו לתפיסת ראיות במעמד צד אחד, זולת אם סבר בית המשפט כי אין בקיום דיון במעמד בעלי הדין כדי לסכל את מטרת הצו.</p>		
<p>(ד) נתן בית המשפט סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, יומצאו במסירה אישית למשיב העתקים של הצו, הבקשה והמסמכים המצורפים אליה וכן העתק כתב הערבות, ללא דיחוי ולא יאוחר משלושה ימים ממועד מתן הצו, אלא אם כן הורה בית המשפט על מועד מאוחר יותר מטעמים מיוחדים; לבקשת המחזיק, יורה בית המשפט למבקש להמציא למחזיק בהקדם האפשרי העתק הבקשה והמסמכים המצורפים אליה; נקבע דיון במעמד בעלי הדין, תימסר הודעה על מועד הדיון למשיב ולמחזיק, אם ישנו, עם המצאת הצו הזמני.</p>		
<p>(ה) במסגרת ההחלטה המעניקה סעד זמני ארעי, למעט צו עיקול זמני או צו לתפיסת ראיות, יורה בית המשפט על מועד לדיון במעמד בעלי הדין בהקדם האפשרי ככל האפשר ולא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום מתן הסעד הזמני הארעי; ימי פגרה יובאו במניין הימים; בית המשפט רשאי להורות על מועד מאוחר יותר לדיון, אם מצא טעמים מיוחדים לכך.</p>		

<p>(ו) ניתן צו עיקול זמני או צו לתפיסת ראיות, במעמד צד אחד, רשאי המשיב, והמחזיק, אם ישנו, לבקש את ביטול הצו בתוך שלושים ימים ממועד המצאתו; הוגשה בקשה לביטול הצו, יקיים בית המשפט דיון במעמד בעלי הדין בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום הגשת הבקשה לביטול; ימי פגרה יובאו במניין הימים; בית המשפט רשאי להורות על מועד מאוחר יותר לדיון, אם מצא טעמים מיוחדים לכך.</p>		
<p>(ז) בית המשפט יקיים את הדיון בבקשה למתן סעד זמני או לביטולו ללא דיחוי; בית המשפט יקיים, ככל האפשר, את הדיון ביום דיונים אחד וישמע את סיכום טענות בעלי הדין בעל פה מיד לאחר סיום הבאת הראיות.</p>		
<p>(ח) בית המשפט הדין בבקשה לסעד זמני ייתן את החלטתו עם תום הדיון בבקשה, ולכל המאוחר בתוך ארבעה עשר ימים לאחר תום הדיון; לא נתן את החלטתו במועד האמור, ייתן על כך הודעה מנומקת בכתב לנשיא בית המשפט.</p>		
<p>לבקשת בעל דין רשאי בית המשפט לעיין מחדש בסעד זמני שניתן, או בתנאיו, אם סבר כי הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שנתגלו מאז מתן הצו ולא ניתן היה לגלותן בשקידה סבירה קודם לכן או בשל חלוף הזמן או אם מצא שיש מקום לשנות את היקפו או התנאים שבהם ניתן.</p>	.98	עיון מחדש
<p>בית המשפט רשאי להורות על הקדמת מועד הדיון בתובענה, חלף מתן סעד זמני, אם סבר כי יהיה בכך כדי ליעיל את הדיון והדבר לא יפגע באופן בלתי מידתי בבעלי הדין.</p>	.99	שמיעת התובענה במקום דיון בסעד הזמני
<p>סעד זמני יפקע –</p>	.100	פקיעת הסעד הזמני
<p>(1) בתום המועד שצוין בו או עם מתן פסק הדין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת;</p>		
<p>(2) אם הצו ניתן במעמד צד אחד ולא הומצא למשיב כאמור בתקנה 97(ד), זולת אם בית המשפט הורה אחרת, מטעמים מיוחדים;</p>		
<p>(3) אם הצו ניתן לפני הגשת התביעה ולא הוגש כתב תביעה בתוך שבעה ימים ממועד מתן הצו או במועד אחר שהורה עליו בית המשפט;</p>		
<p>(4) אם בית המשפט הורה על ביטולו או שהוא בטל לפי כל דין.</p>		

מימוש ערובה או השבתה	101.	לא הוגשה לבית המשפט תביעה או בקשה לפיצויים בשל נזק שנגרם עקב מתן הסעד הזמני, בתוך תשעים ימים ממועד פקיעת הסעד הזמני, תוחזר למבקש הערובה; בית המשפט רשאי להאריך מזמן לזמן את התקופה האמורה, אם מצא טעמים מיוחדים לכך.
		סימן ב': עיקול זמני
הגדרות לסימן ב'	102.	בסימן זה – "מחזיק" – אדם, זולת המשיב בבקשה לסעד זמני, שברשותו מצויים נכסים שלגביהם נתבקש או ניתן סעד זמני.
צו עיקול זמני	103.	(א) בתביעה לסכום כסף רשאי בית המשפט להטיל עיקול זמני על נכסים של המשיב שברשותו או ברשות המבקש או ברשות מחזיק, ובתביעה לדבר שבעין רשאי בית המשפט לצוות על עיקול הנכס הנתבע, והכל אם שוכנע כי קיים חשש סביר שאי מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין.
		(ב) הומר נכס שעוקל בערובה של המשיב או של צד שלישי, יחול על הערובה סימן זה.
		(ג) נתן בית המשפט צו עיקול על מקרקעין, יורה בית המשפט על רישום הערה בפנקס המקרקעין, והמבקש יודיע על כך לרשם המקרקעין.
הודעה למחזיק	104.	(א) ניתן צו עיקול על נכסי המשיב שבידי מחזיק, יודיע בית המשפט למחזיק, עם הטלת העיקול, כי עליו להשיב בכתב, בתוך שלושים ימים או בתוך מועד אחר שהורה, אם הנכסים מצויים בידו, אם הם שייכים למשיב ואם יש למחזיק טענה לזכות לגביהם; בהודעה למחזיק יצוינו פרטי המבקש ובא כוחו; תשובתו של המחזיק תוגש לבית המשפט והעתק ממנה ימציא המחזיק, במישרין, למבקש; הודה מחזיק בתשובתו כי מצויים בידו נכסי המשיב או כי הם שייכים למשיב, לא יחזור בו מהודאתו, זולת אם בית המשפט נתן לו רשות לכך מטעמים מיוחדים.
		(ב) לבקשת המחזיק ימציא לו המבקש, בתוך שבעה ימים מיום בקשתו, העתק מבקשת העיקול והתצהיר.
		(ג) המחזיק רשאי להגיש בקשה לביטול צו העיקול או להגבלתו, לא יאוחר משלושים ימים מיום שהומצא לו העתק מבקשת העיקול והתצהיר.
		(ד) הודה המחזיק שהנכס שייך למשיב, יורה בית המשפט כיצד לנהוג לגביו.

מחזיק של הודה	105.	(א) לא הודה המחזיק כי נכסי המשיב מצויים בידו, או התנגד מכל טעם אחר לאישור העיקול או לא השיב כלל בתוך המועד שנקבע לו, רשאי המבקש בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו תשובת המחזיק או מתום המועד כאמור בתקנה 104(א), להגיש לבית המשפט בקשה מנומקת בכתב לאישור העיקול; לא ביקש המבקש את אישור העיקול, העיקול בטל בתום ארבעה עשר הימים האמורים, לגבי כל נכס שהמחזיק לא הודה שהוא מצוי בידו.
		(ב) דינה של בקשה כאמור כדין כתב תביעה; דינו של מחזיק לעניין אישור העיקול כדינו של נתבע, בשינויים המחויבים לפי העניין.
		(ג) הדיון בבקשה כאמור יכול שיהיה בכל שלב של הדיון בתובענה, ואף לאחר שניתן בה פסק דין, כפי שבית המשפט יורה.
עיקול זמני לטובת תובע שזכה בתביעתו	106.	זכה התובע בתביעתו, ימשיך העיקול הזמני לעמוד בתוקפו עד שפסק הדין יבוצע או עד הוראה אחרת של בית המשפט; בפסק הדין רשאי בית המשפט לתת הוראות בנוגע לעיקול הזמני ולפסוק הוצאות בקשר אליו.
החלת חוק ההוצאה לפועל	107.	חוק ההוצאה לפועל יחול על ביצוע עיקול זמני לפי סימן זה, ואם זכה התובע בתביעתו, ימשיכו בפעולות לפי אותו חוק, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.
המצאה למדינה או לתאגיד בנקאי	108.	(א) המצאה למדינה של צו לפי סימן זה תהיה בהמצאתו למשרד חשב המשרד שבידיו נמצא הנכס נושא הצו.
		(ב) המצאה לתאגיד בנקאי, כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ¹⁵ , של צו לפי סימן זה, תהיה למשרד הראשי שלו.
		סימן ג': צו מניעה זמנית
צו מניעה זמני	109.	בית המשפט רשאי להורות למשיב להימנע מלעשות או להימנע מלהוסיף ולעשות, בעצמו או באמצעות מי מטעמו, פעולה כלשהי, אם שוכנע כי קיים חשש סביר שאי מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצועו הראוי של פסק הדין.
תחולה על צו מניעה זמני	110.	תקנות 103(ג) ו-106 יחולו על צו מניעה זמני בשינויים המחויבים.
		סימן ד': כינוס נכסים זמני

¹⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

<p>(א) בית המשפט רשאי למנות כונס נכסים זמני (להלן בסימן זה – כונס) על נכסים מסוימים שברשות המשיב או ברשות מחזיק, אם שוכנע כי קיים חשש ממשי לפגיעה ניכרת בערכם של הנכסים או ביכולת מימושם או לכך שהמשיב או אדם אחר מטעמו עומד להעלים את הנכסים או להשמידם או כי הנכסים הופקו תוך ביצוע המעשה או המחדל נושא התביעה או שימשו לביצועו, וכי אי מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין.</p>	<p>.111</p>	<p>מינוי כונס נכסים זמני</p>
<p>(ב) בית המשפט הדין בבקשה למינוי כונס יביא בחשבון את סכום החוב או שווי הנושא, את הסכום שהכונס יכול להשיג לפי המשוער ממכירת הנכסים או ניהולם, את העלויות המשוערות הכרוכות במינויו ובביצוע תפקידו, ואת הנזק העלול להיגרם לנתבע עקב מכירת הנכסים או ניהולם בידי כונס, ורשאי הוא להורות על עריכת בדיקה או חקירה בכל עניין הקשור לכך.</p>		
<p>(א) בבקשה למינוי כונס יציע המבקש, בכפוף לאמור בתקנת משנה (ב), מועמד לשמש ככונס, ויצרף את הסכמת המועמד בכתב למינוי.</p>	<p>.112</p>	<p>סייגים למינוי כונס</p>
<p>(ב) בית המשפט לא ימנה אדם כונס אם יש בינו לבין מי מבעלי הדין קשר אישי או מקצועי, זולת אם הסכימו בעלי הדין למינוי, או אם סבר, מטעמים מיוחדים, שיש בכך צורך והדבר לא יפגע בביצוע יעיל והוגן של הצו או יפגע באופן בלתי הוגן במשיב.</p>		
<p>(א) בית המשפט רשאי להסמיך כונס לעשות, בין השאר, את הפעולות האלה, כולן או מקצתן:</p>	<p>.113</p>	<p>סמכות הכונס</p>
<p>(1) לחפש ולאתר את מקום המצאם של הנכסים;</p>		
<p>(2) להיכנס לחצרים לשם איתורם ותפיסתם;</p>		
<p>(3) לגבי נכסים שהם מסמכים או מידע האגור במדיה אלקטרונית – לצלמם או להעתיקם;</p>		
<p>(4) לתפוס את הנכסים, להחזיק בהם, לשמור עליהם, לנהלם ולהשביחם;</p>		
<p>(5) להפעיל לגבי הנכסים כל סמכות, כוח או זכות הנתונים לבעל הנכסים או למחזיק בהם, לרבות ניהול הליכים משפטיים בנוגע אליהם וחתימה על כל מסמך בקשר אליהם.</p>		

<p>(ב) בית המשפט רשאי להורות בצו לאדם לאפשר לכונס כניסה לחצרים שהוא מחזיק בהם לשם ביצוע הפעולות המפורטות בצו שניתן לפי תקנת משנה (א) וכן להורות לאדם להימנע מכל פעולה העלולה להפריע או לעכב את הכונס מביצוע הצו.</p>		
<p>בטרם כניסתו לחצרים ימסור הכונס לאחראי על החצרים, לאדם שנגדו ניתן הצו או לאדם הנחזה להיות בגיר אחר האחראי מטעמו, את צו הכניסה לחצרים והודעה המסבירה את משמעות הצו, ערוכה לפי הנוסח בטופס 8 שבתוספת הראשונה, וכן יידע אותו בדבר זכותו להתייעצות טלפונית עם עורך דין, אם אפשר, ובדבר זכותו להגיש הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים; לבקשת האחראי על החצרים, יסביר לו הכונס בשפה ברורה את משמעות הצו, וכי סירוב לאפשר את ביצועו מהווה ביזיון בית משפט ועשוי לשמש ראיה במסגרת ההליך המשפטי.</p>	.114	כניסה לחצרים
<p>(א) כניסה לחצרים, חיפוש, צילום, העתקה או תפיסה של נכסים לפי פרק זה ייעשו בידי הכונס בנוכחות האחראי על החצרים, ובנוכחות שני עדים, זולת אם אישר האחראי על החצרים בכתב כי אינו מעוניין בנוכחות עדים או אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים; לא ישמש עד, לצורך תקנה זו, מי שיש בינו לבין מי מבעלי הדין קשר אישי או מקצועי – זולת אם הסכים לכך בעל הדין שכנגד.</p>	.115	כניסה, חיפוש ותפיסה
<p>(ב) לא הצליח הכונס לאתר את האחראי לחצרים או ליצור איתו קשר על אף שפעל בשקידה ראויה וסבירה או שהאחראי סרב לשתף פעולה עם הכונס לצורך ביצוע הצו, רשאי בית המשפט לתת לכונס הוראות שיאפשרו את ביצוע תפקידו.</p>		
<p>הכונס לא יבצע חיפוש ותפיסה של מחשב, חומר מחשב או פלט כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹⁶, אלא בהתקיים תנאים אלה:</p>	.116	חיפוש בחומר מחשב
<p>(1) בית המשפט כלל בצו היתר מפורש לחיפוש ותפיסה כאמור;</p>		
<p>(2) בית המשפט מינה בעל תפקיד מיומן לביצוע החיפוש, זולת אם האחראי על החצרים הסכים לבצע את החיפוש בעצמו;</p>		

¹⁶ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

<p>(3) מבצע החיפוש יוודא תחילה כי במהלך החיפוש לא תתאפשר קבלת מידע מתקשורת בין מחשבים, זולת אם מבצע את החיפוש האחראי על החצרים.</p>		
<p>(א) הכונס יגיש לבית המשפט דין וחשבון על ביצוע הפעולות, חתום בידי הנוכחים בעת הביצוע, בתוך שבעה ימים ממועד הביצוע, וימציא העתק ממנו למי שאליו מופנה צו הכניסה לחצרים ולבעלי הדין.</p>	.117	מתן דין וחשבון
<p>(ב) הדין וחשבון יכלול, בין השאר, רשימה של הנכסים שנתפסו בעת החיפוש, והערות של האחראי על החצרים שנכח בעת ביצוע הצו.</p>		
<p>(א) בית המשפט רשאי, בכל עת, לפי בקשת הכונס, בעל הנכסים, מי שמחזיק בהם או בעל דין, להורות מה ייעשה בנכסים התפוסים; הסתיים הדיון בתובענה, יורה בית המשפט מה ייעשה בנכסים שטרם הורה מה ייעשה בהם.</p>	.118	הוראות בדבר הנכסים התפוסים
<p>(ב) פקע צו כינוס נכסים זמני שניתן לפי פרק זה, ולא הורה בית המשפט מה ייעשה בנכסים התפוסים, יוחזרו הנכסים לחצרים שמהם נלקחו בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים ממועד פקיעת הצו.</p>		
<p>(א) הכונס לא יעשה שימוש בנכסים, במידע או במסמכים שהגיעו אליו עקב תפקידו, ולא יגלה מידע או מסמכים כאמור לאחר, אלא כפי שיוורה בית המשפט.</p>	.119	שמירת סודיות
<p>(ב) הכונס ינקוט אמצעים, ככל הדרוש, כדי להבטיח שהעובדים בשירותו והנוכחים בעת ביצוע הפעולות, ישמרו על סודיות כאמור בתקנת משנה (א).</p>		
<p>(ג) נטענה טענת חיסיון לגבי נכסים או מסמכים מסוימים, יכניס הכונס את הנכסים או המסמכים, לפי העניין, לחבילה בלי שיעיין בהם, יסגור את החבילה, יסמן אותה באופן הניתן לזיהוי, וימסור אותה לבית המשפט, בהקדם האפשרי; הטוען רשאי, בתוך שבעה ימים ממועד מסירת החבילה, להגיש לבית המשפט בקשה להחליט בטענת החיסיון, ולפרט בה את טענותיו; בית המשפט יחליט בבקשה בתוך שבעה ימים מיום שהוגשה הבקשה, ולצורך כך הוא רשאי לעיין בנכס או במסמך; הדיון בבקשה לפי תקנת משנה זו יהיה בדלתיים סגורות; בתקנה זו, "חבילה" – מעטפה או כלי קיבול אחר.</p>		
<p>(א) נתן בית המשפט צו כינוס לגבי נכס שבידי מחזיק, יימסר לו העתק מצו הכינוס בתוך שלושה ימים ממועד נתינתו, זולת אם בית המשפט הורה אחרת כדי שלא לסכל או להפריע לביצוע הכינוס.</p>	.120	זכויות מחזיק וצד שלישי

<p>(ב) המחזיק רשאי להגיש לבית המשפט הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים ממועד שהומצא לו צו הכינוס או מיום שנודע לו על מתן הצו.</p>		
<p>(ג) טוען צד שלישי לזכויות בנכס שבית המשפט נתן לגביו צו כינוס לפי סימן זה, רשאי הוא להגיש לבית המשפט הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים מיום שנודע לו על מתן הצו.</p>		
<p>(ד) התברר לבית המשפט כי לצד שלישי עשויות להיות זכויות בנכס שניתן לגביו צו כינוס, יודיע לו בית המשפט על זכותו להגיש הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים ממועד המצאת ההודעה; הוכח כי הצד השלישי ידע על צו הכינוס לפני מועד המצאת ההודעה ולא הגיש הודעת הצטרפות בתוך עשרים ימים ממועד שנודע לו על הצו, יהיה הצד השלישי רשאי להגיש הודעת הצטרפות רק ברשות בית המשפט ובית המשפט יתן רשות כאמור רק מטעמים מיוחדים.</p>		
<p>(ה) דין המצטרף כדין משיב בבקשה לסעד הזמני, ודין הודעת ההצטרפות כדין תשובה לבקשה בכתב, בשינויים המחוייבים.</p>		
<p>(ו) הגיש מחזיק או צד שלישי הודעת הצטרפות, יקיים בית המשפט דיון במעמד המצטרף בהקדם האפשרי ולא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום קבלת הודעת ההצטרפות.</p>		
<p>בית המשפט רשאי להורות בדבר שכר שירותיו של הכונס וכיצד ועל מי לשלמו; אם הכונס עובד מדינה, ישולם שכרו לאוצר המדינה.</p>	121.	שכר כונס נכסים
<p>כונס שנתמנה –</p>	122.	חובותיו של כונס נכסים
<p>(1) ייתן כל ערובה שתיראה לבית המשפט להבטחת אחריותו לנכסים שהוא ממונה עליהם ולכל שיגיע לידו בקשר לנכסים; הערובה תהיה בכתב ערבות הערוך לפי הנוסח בטופס 9 שבתוספת הראשונה;</p>		
<p>(2) יגיש דין וחשבון בפרקי זמן ובצורה שיורה עליהם בית המשפט;</p>		
<p>(3) ישלם את הסכום המגיע ממנו ככל שיורה בית המשפט.</p>		
<p>סימן ה': תפיסת ראיות</p>		

<p>(א) בית המשפט רשאי למנות אדם לממונה על תפיסת ראיות לשם ביצוע חיפוש, צילום, העתקה או תפיסה של ראיות המצויות בידי המשיב או בשליטתו אם שוכנע כי קיים חשש ממשי שהמשיב או אדם אחר מטעמו עלול להעלים את הראיות, לערוך בהן שינויים או להשמידן, וכי הדבר יכביד באופן ממשי על קיום ההליך או על גילוי האמת.</p>	<p>123.</p>	<p>תפיסת ראיות</p>
<p>(ב) בית המשפט רשאי להורות בצו לכל אדם לאפשר למתמנה כניסה לחצרים שהוא מחזיק בהם, לשם ביצוע הפעולות המפורטות בצו שניתן לפי תקנת משנה (א).</p>		
<p>(ג) על המתמנה על תפיסת הראיות לפי תקנה זו, יחולו תקנות 112 עד 122 בשינויים המחויבים.</p>		
<p>(ד) בתקנה זו, "ראיות" – מסמך, לרבות מידע האגור במדיה דיגיטלית או אלקטרונית, וחפצים שיש יסוד סביר להניח כי ישמשו ראיות בתובענה או הדרושים לשם בירורה.</p>		
<p>סימן ו': עיכוב יציאה מן הארץ</p>		
<p>(א) בית המשפט רשאי ליתן צו עיכוב יציאה מן הארץ ולהורות על הפקדת הדרכון או תעודת המעבר של המשיב או להתנות תנאים ליציאתו, אם שוכנע כי קיים חשש ממשי שהמשיב עומד לצאת מן הארץ לתקופה ממושכת או לצמיתות, והיעדרו מהארץ עלול להכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין; אם התביעה היא למזונות או לנזק גוף – די אם בית המשפט השתכנע שקיים חשש סביר שהיעדרו של המשיב מן הארץ עלול להכביד על ביצוע פסק הדין.</p>	<p>124.</p>	<p>צו עיכוב יציאה מן הארץ</p>
<p>(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), לא יינתן צו עיכוב ליציאה מן הארץ בהתקיים אחד מהמפורטים להלן, זולת אם בית המשפט שוכנע שקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת –</p>		
<p>(1) המשיב הוא תושב חוץ;</p>		
<p>(2) שווי התביעה אינו עולה על 100,000 שקלים חדשים, זולת אם התביעה היא למזונות.</p>		
<p>(ג) צו עיכוב יציאה מן הארץ יינתן לשנה אחת בלבד, לכל היותר; ואולם, בית המשפט רשאי להאריך את עיכוב היציאה מן הארץ במתן צו חדש לתקופה שלא תעלה על שנה בכל פעם.</p>		

<p>בבקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ יציין המבקש גם את שמו ואת שם משפחתו של המשיב באותיות לטיניות, וכן מענו, מספר הזהות שלו ומספר הדרכון, ואם אלה אינם ידועים למבקש – פרטים אחרים שיש בהם, לדעת בית המשפט, כדי לזהותו; בית המשפט רשאי לדרוש פרטים נוספים כדי למנוע טעות בזיהוי.</p>	<p>125.</p>	<p>בקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ</p>
<p>התחייבות עצמית וערובה שימציא המבקש צו עיכוב יציאה מן הארץ, יהיו גם לפיצוי כל נזק שייגרם לאדם שאיננו המשיב עקב עיכוב יציאתו על סמך הצו, משום שהמבקש מסר פרטים לא נכונים או לא מספיקים לזיהוי המשיב.</p>	<p>126.</p>	<p>התחייבות עצמית וערובה של המבקש</p>
<p>בצו עיכוב היציאה מן הארץ יורה בית המשפט, שאם ייתן המשיב ערובה, כפי שיורה ובתנאים שיורה – יפקע הצו; חזר המשיב לפני מתן פסק הדין, או לאחר שפקע הצו, תוחזר לו הערובה לפי דרישתו; לא חזר עד שניתן פסק דין לזכות המבקש תשמש לו הערובה לסיפוק התביעה, והעודף על הסכום שבפסק הדין ועל הוצאות הוצאה לפועל יוחזר למשיב לפי דרישתו.</p>	<p>127.</p>	<p>ערובה של המשיב</p>
<p>(א) נתן בית המשפט צו עיכוב יציאה על אדם, וכן צו הרחקה לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952¹⁷, או צו הסגרה לפי חוק ההסגרה, התשי"ד-1954¹⁸, יבטל בית המשפט את צו העיכוב, אם ביקש זאת היועץ המשפטי לממשלה.</p>	<p>128.</p>	<p>צו עיכוב וצו הרחקה</p>
<p>(ב) הגיש היועץ המשפטי לממשלה בקשה כאמור בתקנת משנה (א), ימציא הודעה מספקת על כך לבעל הדין שלפי בקשתו ניתן צו עיכוב היציאה.</p>		
<p>פרק ט"ז: ההחלטה השיפוטית</p>		
<p>(א) בתום הדיון בכל הליך יתן בית המשפט את החלטתו בהקדם האפשרי.</p>	<p>129.</p>	<p>פסק דין או החלטה אחרת</p>
<p>(ב) ההחלטה תכלול פירוט קצר של המחלוקות, ממצאי בית המשפט לגבי העובדות, השאלות המשפטיות הטעונות הכרעה, ההכרעה ותמצית הנימוקים; אם כללה ההחלטה חידוש משמעותי או שיש להחלטה חשיבות מיוחדת, רשאי בית המשפט ליתן הנמקה מפורטת.</p>		

¹⁷ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

¹⁸ ס"ח התשי"ד, עמ' 174.

פסק דין בהעדר הגנה	130.	נתבע שלא הגיש כתב הגנה בתוך המועד שנקבע לכך או שכתב ההגנה נמחק, רשאי בית המשפט לדרוש מהתובע הוכחה מספקת של התביעה, כולה או מקצתה, או ליתן פסק דין על יסוד כתב התביעה בלבד.
ביטול החלטה לפי צד אחד	131.	נתן בית המשפט החלטה לפי צד אחד והגיש בעל הדין שנגדו ניתנה ההחלטה בקשת ביטול בתוך שלושים ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה, רשאי בית המשפט לבטלה, בתנאים שייראו לו; הוראה זו לא תחול על פנייה לבית המשפט לפי תקנה 33.
סעד בעת מתן פסק הדין או בתכוף לו	132.	בית המשפט רשאי ליתן סעד להבטחת ביצוע פסק הדין בעת מתן פסק הדין או בתכוף לאחריו; הבקשה בעת מתן פסק הדין יכולה להיות בעל פה.
פסיקתה	133.	(א) בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין, לערוך פסיקתה, שתכיל את מספר התיק, מועד ההחלטה, שמות בעלי הדין ומענם, הסעד או ההכרעה האחרת שניתנו והוצאות המשפט שנפסקו.
		(ב) בעל הדין ישלח העתק של הבקשה למתן פסיקתה כאמור בתקנת משנה (א), לבעל הדין שכנגד, זולת אם ההחלטה ניתנה במעמד צד אחד.
		(ג) בעל הדין שכנגד רשאי להשיב לבקשה בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו או בתוך מועד אחר שהורה בית המשפט.
		(ד) השופט החותם על הפסיקתה יהיה, ככל האפשר, זה שנתן את ההחלטה נושא הפסיקתה; נתן הרכב שופטים את ההחלטה, יחתום ראש ההרכב על הפסיקתה.
		פרק י"ז: הערעור
הגשת ערעור או בקשות רשות לערער	134.	(א) ערעור או בקשת רשות לערער (בפרק זה – ערעור) יכללו שני חלקים של כותרת וגוף הערעור לפי ההוראות האלה:
		(1) הכותרת של הערעור תכלול את הפרטים הבאים ולפי הסדר המפורט להלן:
		(א) הפרטים שנכללו בכותרת כתב התביעה, בשינויים המחוייבים;
		(ב) סוג ההליך – ערעור או בקשת רשות לערער, לפי העניין;

(ג) שם הערכאה שנתנה את ההחלטה שעליה מערערים, סוג ההליך, מספר התיק שבו ניתנה ותאריך ההחלטה;				
(ד) המועד שבו הומצאה ההחלטה שעליה מערערים;				
(ה) המותב המוסמך לדון בערעור וציון סעיף החיקוק המסמיך כאמור;				
(ו) סכום אגרת בית המשפט שיש לשלם תוך הפניה לפרט בתוספת לתקנות האגרות שלפיו יש לגבות אגרה; אם המערער פטור מאגרה, יפנה לתקנה הפוטרת אותו מתשלומה לפי תקנות האגרות;				
(ז) דבר קיומו של הליך נוסף בבית משפט או בבית דין בקשר לאותה מסכת עובדתית;				
(2) גוף הערעור יכול את הפרטים הבאים ולפי הסדר המפורט להלן:				
(א) הסעד שניתן או שהתבקש ולא ניתן בהחלטה שעליה מערערים;				
(ב) עיקרי ההחלטה שעליה מערערים;				
(ג) סיכום הטענות ונימוקי ההתנגדות להחלטה והפנייה למובאות משפטיות התומכות בכל נימוק שיירשם לצידו;				
(3) גוף הערעור לא יעלה על שישה עמודים, אם הוגש לבית משפט השלום או לבית המשפט המחוזי, ועל עשרה עמודים, אם הוגש לבית המשפט העליון.				
(ב) המערער יצרף לערעור מסמכים אלה בלבד:				
(1) העתק ההחלטה שעליה מערערים.				
(2) העתקי המסמכים שהמערער מבקש להסתמך עליהם שהוגשו והתקבלו כדין בערכאה הקודמת.				
(א) עם הגשת הערעור יפקיד המערער ערובה להבטחת הוצאות המשיבים בסכום הנקוב בתוספת השלישית וימציא הודעה על כך למשיב.	135.			הבטחת הוצאות המשיב

		(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בית המשפט רשאי להורות על פטור ממתן ערובה או על שינוי סכומה.
		(ג) לא קיים המערער הוראה בדבר הערובה, רשאי בית המשפט להורות על מחיקת הערעור או על דחיית המועד להפקדתה.
משיבים בערעור	136.	(א) כל מי שהיה בעל דין בתובענה לפני הערכאה הקודמת ואינו מערער יהיה משיב בערעור.
		(ב) בית המשפט רשאי להורות שלא יומצא ערעור למי מהמשיבים שאינו נוגע בדבר; אם הבקשה מטעם המערער, תומצא הודעה לאותם המשיבים, זולת אם ההמצאה תגרום להכבדה ניכרת על המערער.
מועדים	137.	(א) המועד להגשת ערעור על החלטה הוא ארבעים וחמישה ימים מיום שהומצאה.
		(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), משיב בערעור רשאי להגיש ערעור תוך ארבעים וחמישה ימים מהיום שבו הומצא לו הערעור, או מהיום שבו הומצאה לו הודעה על הפקדת ערובה לפי תקנה 135, או מהיום שבו הומצאה לו החלטה על פטור מהפקדת ערובה, לפי המאוחר.
		(ג) המועד להגשת ערעור על החלטה שניתנה במעמד צד אחד שהוגשה לגביה בקשת ביטול לפי תקנה 131, יימנה מיום ההמצאה של החלטה בבקשת הביטול.
דיון בערעור	138.	(א) בית המשפט שלערעור רשאי:
		(1) לדחות את הערעור בלא צורך בתשובה, אם סבר שאין לערעור סיכוי להתקבל;
		(2) להורות על הגשת תשובה בכתב, בכלל או לגבי עניין מסוים;
		(3) לקיים דיון מקדמי בערעור לפי סמכות שופט בקדם משפט, בשינויים המחויבים;
		(4) להורות על השלמה לסיכומים בכתב;
		(5) להכריע בערעור על יסוד החומר בכתב שלפניו;
		(6) להורות על קיום דיון בעל פה בנוסף לחומר שבכתב שלפניו;
		(ב) תקנה 65 תחול על הדיון בערעור בשינויים המחויבים.

	(ג) לא התייצב בעל דין לדיון בעל פה ולא ניתן טעם סביר לאי ההתייצבות, יחולו הוראות אלה:		
	(1) לא התייצב המערער, ימחק בית המשפט את הערעור;		
	(2) לא התייצב המשיב והמערער התייצב, יברר בית המשפט את הערעור על סמך טיעוני המערער בלבד.		
רשות ערעור על החלטה בעניין סעד זמני	139. ערעור על החלטה הדוחה בקשה למתן סעד זמני, שניתנה לפי צד אחד ושלא נדחה בלא צורך בתשובה, יידון במעמד צד אחד, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.		
תשובה בכתב והשלמה לסיכומים בכתב	140. (א) הורה בית המשפט על הגשת תשובה בכתב לערעור, יחולו הוראות אלה:		
	(1) התשובה תוגש בתוך ארבעים וחמישה ימים מעת המצאת ההחלטה והיא לא תעלה על שישה עמודים, אם הוגשה לבית משפט השלום או לבית המשפט המחוזי, ולא תעלה על עשרה עמודים, אם הוגשה לבית המשפט העליון;		
	(2) לתשובה יצורפו העתקי המסמכים שהמשיב מבקש להסתמך עליהם שהוגשו והתקבלו כדין בערכאה הקודמת, זולת המסמכים שצורפו לערעור;		
	(3) הורה בית המשפט על הגשת תשובה בעניין מסוים, התשובה תינתן בעניין זה בלבד;		
	(ב) הורה בית המשפט על השלמה לסיכומים בכתב, רשאי הוא ליתן כל הוראה, לרבות בעניין הגשת סיכומי המערער והמשיב ומתן זכות תשובה למערער, המועד להגשה והיקף המסמך.		
	(ג) דין אי הגשת תשובה בכתב או השלמה לסיכומים בכתב במועד – כדין אי התייצבות לדיון בערעור.		
בקשה בערעור	141. בקשה בערעור תוגש בכתב.		
תיקון ערעור או תשובה בכתב	142. בית המשפט רשאי להתיר תיקון של ערעור או של תשובה בכתב, לפי העניין, בתנאים שיורה.		
איחוד ערעורים	143. תקנה 40 תחול על ערעור בשינויים המחויבים.		

<p>בעל דין אינו רשאי להגיש ראיות חדשות לבית המשפט שלערעור; אולם בית המשפט רשאי להתיר הגשת ראיות חדשות אם שוכנע שהן עשויות להשפיע על תוצאות הערעור וכן שמתקיים אחד מאלה:</p>	.144	ראיות חדשות בערעור
<p>(1) לא ניתן היה לאתר את הראיה בשקידה סבירה ולהגישה בערכאה הראשונה במועד המתאים לכך;</p>		
<p>(2) הגשת הראיה דרושה כדי למנוע עיוות דין.</p>		
<p>(א) הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה מערערים.</p>	.145	עיכוב ביצוע
<p>(ב) בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שנתן, וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו, וזאת כל עוד לא הוגש ערעור במועד הגשת הבקשה לעיכוב ביצוע; בקשה לפי תקנה זו אפשר שתידון בעל פה אם התבקשה במועד הדיון, מיד לאחר שימוע ההחלטה.</p>		
<p>(ג) הוגש ערעור, רשאי בית המשפט שלערעור להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שעליה מערערים וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו.</p>		
<p>(ד) תקנה 96 תחול על בקשה לפי תקנה זו בשינויים המחויבים.</p>		
<p>(א) בית המשפט שלערעור רשאי –</p>	.146	סמכות בית המשפט בערעור
<p>(1) ליתן כל החלטה שצריך היה לתתה;</p>		
<p>(2) לאשר את ההחלטה שעליה מערערים מאותו נימוק או מנימוק שונה;</p>		
<p>(3) לבטל את ההחלטה שניתנה ולהורות על דיון חדש;</p>		
<p>(4) להחזיר את העניין לערכאה שנתנה את ההחלטה לצורך השלמה;</p>		
<p>(5) ליתן החלטה נוספת או אחרת אם הדבר דרוש.</p>		
<p>(ב) בית המשפט רשאי להשתמש בסמכויות אלה אף אם הערעור נוגע רק לחלק מן ההחלטה, ורשאי להשתמש בהן לטובת המשיבים או בעלי הדין האחרים, כולם או מקצתם, אף אם לא הגישו ערעור.</p>		

<p>(א) הוראות התקנות בעניין מחיקה או דחייה של תביעה כאמור בפרק ו' יחולו על ערעור, בשינויים המחויבים.</p>	147.	מחיקה או דחייה של ערעור
<p>(ב) מבלי לגרוע מן האמור בתקנת משנה (א), בית המשפט רשאי למחוק ערעור אף מן הטעמים הבאים:</p>		
<p>(1) הערעור הוגש לאחר המועד הקבוע בדין ולא ניתנה הארכת מועד להגשתו;</p>		
<p>(2) אין למערער זכות להגישו.</p>		
<p>(א) פסק הדין בערעור יכיל את השאלות המשפטיות הטעונות הכרעה, ההכרעה ותמצית הנימוקים.</p>	148.	פסק הדין בערעור
<p>(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בית משפט שהחליט לדחות ערעור רשאי לכלול בנימוקיו רק את קביעתו בדבר דחיית הערעור, ובלבד שנוכח כוונתו מתקיימים התנאים הבאים לגבי ההחלטה שעליה מערערים:</p>		
<p>(1) אין מקום לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בה;</p>		
<p>(2) הממצאים שנקבעו בה תומכים במסקנה המשפטית;</p>		
<p>(3) אין בה טעות שבחוק.</p>		
<p>(ג) תקנות 131 עד 133 יחולו על ערעור בשינויים המחויבים.</p>		
<p>ההוראות הבאות יחולו על בקשת רשות לערער:</p>	149.	בקשת רשות לערער – הוראות מיוחדות
<p>(1) בלי לגרוע מהאמור בתקנה 134, בבקשת רשות ערעור יפרט המבקש בפתח הבקשה את הנימוקים שבשלם יש ליתן רשות לערער וזאת במסגרת מניין העמודים הקבוע בתקנה 134(א)(3);</p>		
<p>(2) מבלי לגרוע מיתר סמכויותיו, בית המשפט הדין בבקשה לרשות ערעור רשאי –</p>		
<p>(א) ליתן רשות לערער, אם בכלל או אם לגבי עניין מסוים שפירש; ניתנה רשות ערעור, יראו את נימוקי הבקשה לרשות ערעור כנימוקי הערעור;</p>		
<p>(ב) לדון בבקשה כאילו ניתנה רשות והוגש ערעור לפי הרשות שניתנה;</p>		

					(ג) להורות כי הבקשה תידון לפני הרכב של שלושה שופטים ;
					(3) נתנה הערכאה שמבוקש לערער על החלטתה רשות ערעור, יצוין הדבר בכותרת הערעור בנוסף לכל הפרטים האחרים הנדרשים ;
					(4) הוגשה בקשה לרשות ערעור במקום שהמבקש רשאי לערער בזכות, רשאי בית המשפט לדון בבקשה כבערעור, בתנאים שיוורה ; הוגש ערעור בזכות במקום שבו היה על המערער להגיש בקשת רשות ערעור, רשאי בית המשפט לדון בערעור כבקשת רשות ערעור וליתן הוראות לפי העניין.
					(5) תקנה 137(ב) לא תחול על בקשת רשות לערער.
			150.	השגה על החלטות שאינן פסק דין	לא ערער בעל דין על החלטה שאינה פסק דין והיא ניתנת לערעור ברשות בלבד, או שביקש רשות לערער עליה והבקשה נדחתה בלא שניתנה רשות ערעור, אין בכך כדי לפגוע בזכותו להשיג על אותה החלטה בבואו לערער על פסק הדין במשפט ; על החלטה בעניין סמכות מקומית או על החלטה לפי סעיפים 5 או 6 לחוק הבוררות שבעל הדין מבקש להשיג עליה, יש להגיש בקשת רשות ערעור.
					פרק י"ח: הוצאות
			151.	תכלית ההוצאות	(א) חיוב בעל דין בתשלום הוצאות נועד לשפות את בעל הדין שכנגד על הוצאותיו בהליך בהתחשב בתוצאותיו, במשאבים שנדרשו לניהולו ובהתנהלות בעלי הדין.
					(ב) החלטת בית המשפט בעניין פסיקת ההוצאות ושיעורן תבטא את האיזון הראוי שבין הבטחת זכות הגישה לערכאות, הגנה על זכות הקניין של הפרט ושמירה על שוויון בין בעלי הדין.
					(ג) סבר בית המשפט שבעל דין עשה שימוש לרעה בהליכי משפט או לא מילא אחר תקנות אלה, רשאי הוא לחייבו בהוצאות לטובת הנפגע או לטובת אוצר המדינה ובנסיבות מיוחדות אף את בא כוחו.
			152.	פסיקת הוצאות	בתום הדיון יפסוק בית המשפט הוצאות סבירות והוגנות, זולת אם מצא שקיימים טעמים מיוחדים שלא לחייב בהוצאות כאמור.

שיעור הוצאות	153.	(א) סכום שכר טרחת עורך דין שיפסוק בית המשפט לטובת בעל הדין שזכה בהליך, בכפוף לאמור בתקנת משנה (ג), לא יפחת מן התעריף שנקבע לעניין שכר טרחת עורך דין בכללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ), התשי"ס-2000 ¹⁹ , זולת אם הורה בית המשפט, מטעמים מיוחדים, על תשלום סכום נמוך יותר מהסכום האמור.
		(ב) בית המשפט יכלול בשכר טרחת עורך הדין, סכום השווה למס ערך מוסף מקום שבו הזוכה שילם או מחויב לשלם מס ערך מוסף לעורך דינו, זולת אם סבר כי הזוכה רשאי לנכות את מס התשומות בשכר טרחת עורך דינו, ובלבד שלא יפסוק סכום כאמור כרכיב נפרד.
		(ג) בקביעת שיעור הוצאות יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשווי הסעד שנפסק וביחס שבינו לבין הסכום שנתבע, בדרך שבה ניהלו בעלי הדין את הדיון, במורכבות ההליך, בהשקעת המשאבים בהכנתו ובניהולו ובסכום הוצאות שהתבקש.
		(ד) בהחלטה יפרט בית המשפט את השיקולים שהנחו אותו בקביעת שיעור הוצאות.
הוצאות בהינתן פסק דין בהעדר הגנה	154.	ניתן פסק דין בהעדר הגנה ובית המשפט פסק הוצאות, יהיה שיעור שכר הטרחה לפי התעריף המינימלי המומלץ, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.
הוצאות משפט	155.	(א) בית המשפט יפסוק הוצאות משפט, ובלבד שבעל הדין פירט בסיכומי טענותיו באופן מפורש ומפורט את הוצאות המשפט כפי שנדרשו לצורך ההליך וצירף מסמכים התומכים בכך.
		(ב) סכום הוצאות משפט יהיה צירופם של כל ההוצאות שהוצאו בעין ושנדרשו להליך כפי שיורה בית המשפט.
		(ג) השופט שנתן את ההחלטה יורה על הוצאות המשפט, זולת אם הדבר נבצר ממנו.

¹⁹ י"פ התשי"ס, עמ' 2558.

156.	סבר בית המשפט כי בעל דין האריך את הדיון בכל הליך שלא לצורך, באמצעות טענות סרק או בכל דרך אחרת, רשאי הוא, באותו הליך או בפסק הדין, וללא קשר עם תוצאות המשפט, להטיל עליו את הוצאות ההליך בשיעור שימצא לנכון בנסיבות העניין, לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה.	הארכת הליך שלא לצורך
157.	(א) בית המשפט רשאי, אם נראה לו הדבר, לצוות על תובע ליתן ערובה לתשלום הוצאות	ערובה לתשלום הוצאות
	(ב) לא ניתנה הערובה בתוך המועד שהורה, יימחק כתב התביעה.	
	פרק י"ט: המצאות	
158.	(א) מטרת ההמצאה היא להביא לידיעת הנמען את תוכנו של מסמך שנדרש שיהיה בידיעתו, ולעניין כתב הטענות הראשון המוגש – גם להחיל על הנתבע את מרות בית המשפט.	מטרת ההמצאה והמצאה כדין
	(ב) הנמען ייחשב כמי שיודע את תוכנו של מסמך אם הומצא לו לפי תקנות אלה.	
159.	בתקנות אלה –	הגדרות
	"הודעה אלקטרונית" – הודעה בדבר קיומו של מסמך במערכת נט המשפט הכוללת קישור אליו, שפתיחתו אפשרית באמצעות מנגנון הזדהות;	
	"הודעת אימות המסירה" – הודעה שנערכה בידי מוסר המסמך סמוך ככל האפשר לאחר המצאתו, הכוללת פרטים בדבר אופן ההמצאה, ובכלל זה מקום, מועד ושעת ההמצאה ושמו של האדם שהמסמך נמסר לידי;	
	"המצאה" – מסירת מסמך לידי הנמען או הגשתו לבית המשפט, לפי העניין;	
	"המצאה אלקטרונית" – המצאה באמצעות תקשורת בין מחשבים שדרכה ניתן להעביר או לקבל מסמך אלקטרוני;	
	"כתובת דואר אלקטרוני" – כתובת במערכת המאפשרת העברת מסרים אלקטרוניים, שבעליה מפעיל אמצעים סבירים לצורך הגנה על תיבת הדואר שבה מפני שיבוש בעבודתה העלול לפגוע במהימנות המידע שבה;	
	"כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת" – כתובת במערכת המשמשת להעברת מסרים אלקטרוניים שמתקיימים בה כל אלה:	

<p>(1) היא מאפשרת גישה לכתובת הדואר האלקטרוני רק באמצעות מנגנון הזדהות ומתעדת גישה כאמור ;</p>			
<p>(2) המערכת נוקטת, באורח סדיר, אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה אליה ומפני שיבוש בעבודתה, העלולים לפגום במהימנות המידע שבה.</p>			
<p>"מנגנון הזדהות" – מנגנון מאובטח המשלב אמצעי חומרה ותוכנה, הניתן לשליטתו הבלעדית של בעליו והמאפשר את זיהויו באופן ייחודי ;</p>			
<p>"מסמך אלקטרוני" – מסמך שהוא מסר אלקטרוני החתום בחתימה אלקטרונית מאושרת כהגדרתם בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001²⁰, הניתן לשמירה אלקטרונית ולהפקה כפלט ואולם –</p>			
<p>(1) אם המסמך הוא תצהיר –</p>			
<p>(א) יכול שייחתם בחתימת יד של המצהיר ושל מקבל התצהיר, ובלבד שהוצמדה לו חתימה אלקטרונית של המגיש אותו ;</p>			
<p>(ב) יכול שייחתם בחתימת יד של המצהיר וחתימה אלקטרונית של מקבל התצהיר ;</p>			
<p>(2) אם המסמך בחתימת יד פקיד בית משפט, יראוהו כמסמך משפטי חתום כנדרש אם הודפסו בו שמו ותפקידו של הפקיד.</p>			
<p>"מערכת נט המשפט" – מערכת מחשבים שבאמצעותה פועלים בתי המשפט ומתנהלים הליכים משפטיים.</p>			
<p>המציא בעל דין המיוצג בידי עורך דין מסמך לבית המשפט, ימציא עורך הדין את העתקו לבעל הדין שכנגד ללא דיחוי ולא יאוחר משלושה ימים ממועד ההמצאה לבית המשפט או זמן סביר לפני מועד הדיון שנקבע, לפי המוקדם ; אם בעל הדין אינו מיוצג בידי עורך דין, יגיש את המסמך למזכירות בית המשפט, שתפעל להמצאתו.</p>	.160	חובת המצאה	
<p>אלה הן דרכי ההמצאה ומועדיה :</p>	.161	דרכי המצאה ומועדיה	
<p>(1) המצאה אלקטרונית –</p>			

²⁰ ס"ח התשס"א, עמ' 210.

<p>(א) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מבית המשפט לנמען תהיה באמצעות משלוח הודעה אלקטרונית לכתובת הדואר האלקטרוני שהוא ציין בכותרת כתב טענותיו ואם הייתה זו כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת, יכול שתהיה אף באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני עצמו ;</p>			
<p>(ב) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני לבית המשפט תהיה באמצעות מערכת נט המשפט ; המבקש להמציא לבית המשפט מסמך אלקטרוני, ימסור לבית המשפט כתובת דואר אלקטרוני או כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת לצורך המצאה אלקטרונית כאמור בתקנת משנה (א) ;</p>			
<p>(ג) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מעורך דין לעורך דין תהיה באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני לכתובת הדואר האלקטרוני של עורך הדין הנמען שצוינה בכותרת כתב טענותיו ועל עורך הדין השולח לוודא את קבלתו בידי עורך הדין הנמען ;</p>			
<p>(ד) מועד שליחת המסמך האלקטרוני או ההודעה האלקטרונית, כפי שמופיע בשעון פנימי של מערכת המחשוב של השולח המכויל לפי כללים מקובלים, יהיה מועד ההמצאה של המסמך האלקטרוני ואולם אם היה המועד אחרי השעה 17:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, יחשב המסמך האלקטרוני כאילו הומצא ביום החול שלאחריו ;</p>			
<p>(ה) שליחת ההודעה האלקטרונית או המסמך האלקטרוני כאמור בתקנות משנה (א) או (ג), לא תיחשב כהמצאה כדין במועד השליחה אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי קבלתו או בדבר קבלתו במועד מאוחר יותר ;</p>			
<p>(2) המצאה בפסימיליה –</p>			
<p>(א) המצאה של מסמך בפסימיליה תהיה למספר הפסימיליה שציין הנמען בכותרת כתב טענותיו ;</p>			
<p>(ב) המצאה בפסימיליה מוגבלת למסמך בהיקף של עד חמישה עשר עמודים והיא אינה חלה על המצאת המסמך הראשון המוגש בתיק ועל כתב תביעה וכתב הגנה ;</p>			

<p>(ג) יראו את המועד שצוין באישור משלוח הפקסימילה כמועד ההמצאה ובלבד שבוצע וידוא טלפוני כי המסמך התקבל ואולם –</p>			
<p>(1) מסמך שהומצא כאמור אחרי השעה 15:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, יראוהו כאילו הומצא ביום החול שלאחריו;</p>			
<p>(2) אם השולח הוא בית המשפט ולא בוצע וידוא טלפוני, תיחשב השליחה כהמצאה כדין אלא אם כן הגיש הנמען תצהיר בדבר אי קבלת המסמך בפקסימילה;</p>			
<p>(3) המצאה בדואר – המצאה של מסמך בדואר תהיה באמצעות שליחתו בדואר רשום עם אישור מסירה לכתובת שציין הנמען בכתב טענותיו או למענו; באין אפשרות להמציא כאמור – לכתובת הידועה לשולח של מגוריו או עסקו של הנמען; יראו את מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; מסמך שהומצא למען שהנמען ציין בכתב טענותיו ולא נדרש, יראוהו כמסמך שהומצא כדין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת;</p>			
<p>(4) המצאה במסירה אישית –</p>			
<p>(א) ההמצאה תהיה במסירת המסמך לידי הנמען שיידרש לאשר את קבלתו בכתב והיא תיעשה באמצעות עורך דין או אדם שבית המשפט או מנהל בתי המשפט הסמיכו לכך; יראו את המועד שצוין בהודעת אימות המסירה כמועד ההמצאה;</p>			
<p>(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), יראו מסמך כמסמך שהומצא כדין, אם הוא הונח במקום נראה לעין בסמוך לדלת ביתו או עסקו של הנמען בהתקיים אחד מאלה:</p>			
<p>(1) הנמען סירב לקבל את המסמך או סירב לאשר את קבלתו בכתב;</p>			
<p>(2) לא נמצא שום אדם שניתן להמציא לו את המסמך לפי תקנות אלה על אף שהשולח פעל בשקידה ראויה וסבירה על מנת למוסרו.</p>			
<p>(א) המצאה באמצעי אלקטרוני לא תחול במקרים אלה:</p>			<p>162. חריגים להמצאה באמצעי אלקטרוני</p>

<p>(1) אם זה המסמך הראשון המוגש בתיק או כתב תביעה או כתב הגנה, יומצא בדואר או במסירה אישית, זולת אם הייתה הסכמה אחרת בכתב של הנמען;</p>			
<p>(2) אם הנמען בעל דין שאינו מיוצג בידי עורך דין, זולת אם נתן הסכמתו לכך בכתב;</p>			
<p>(3) על מסמך שבשל טיבו לא ניתן להמציאו באמצעי אלקטרוני.</p>			
<p>(א) ההמצאה תהיה ככל האפשר לנמען עצמו; אם הנמען מיוצג בידי עורך דין, יש להמציא לו במקומו; אם מינה לשם ההמצאה מורשה מטעמו – ניתן להמציא למורשה במקומו.</p>	163.	ביצוע ההמצאה	
<p>(ב) אם אין אפשרות למצוא את הנמען, די בהמצאת המסמך בביתו לאחד מבני משפחתו הגרים עמו שם ושלפי מראית עין מלאו לו שמונה עשרה שנים.</p>			
<p>(ג) התגורר הנמען מחוץ לתחומי המדינה ויש לו בתחומי המדינה נציג מטעמו המייצג אותו באופן קבוע בקשר לענייניו בישראל, ניתן להמציא לנציג אם התביעה נוגעת לאותו עניין; תקנה 169 תחול בשינויים המחויבים גם על תקנת משנה זו.</p>			
<p>(ד) אם הנמען היא המדינה, יומצא המסמך למשרד פרקליט המחוז שבו נמצא מקום מושבו של בית המשפט הדין בתובענה; אם התובענה נדונה בבית המשפט העליון – יומצא למשרד פרקליטות המדינה.</p>			
<p>(ה) אם הנמען תאגיד, יומצא המסמך למשרד או למען הרשום של התאגיד, ולתאגיד שהוקם בחוק – למשרדו של מנהל התאגיד.</p>			
<p>(ו) אם הנמען רשות מקומית, יומצא המסמך ללשכת ראש הרשות או למשרד היועץ המשפטי של הרשות.</p>			
<p>(ז) אם לנמען מונה אפוטרופוס, יומצא המסמך לאפוטרופוס שנתמנה לו כדין.</p>			
<p>(ח) אם הנמען כלוא בבית סוהר, יומצא המסמך באמצעות מחלקת האסיר בשירות בתי הסוהר.</p>			
<p>(ט) אם הנמען מדינה זרה כהגדרתה בחוק חסינות מדינות זרות, לרבות נציגות של מדינה זרה, או עובד בהן שהוא בעל חסינות דיפלומטית או קונסולרית, יומצא המסמך לפי חוק חסינות מדינות זרות.</p>			

<p>(א) נוכח בית המשפט שאי אפשר להמציא מסמך לנמען בדרך שנקבעה, רשאי הוא להורות על המצאתו בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה בנסיבות העניין.</p>	164.	תחליף המצאה
<p>(ב) בקשה להוראה על תחליף המצאה תוגש בכתב ויצורף לה תצהיר לאימות הסיבה המונעת את ביצוע ההמצאה בדרך שנקבעה ויחולו ההוראות האלה:</p>		
<p>(1) אם הנמען הוא תושב ישראל שאין לו מען ידוע, יציין המבקש בתצהיר כי למיטב ידיעתו הנמען נמצא בישראל ולא ידוע לו היכן בדיוק הוא מתגורר, ויצרף תדפיס של פרטי הנמען ממרשם האוכלוסין;</p>		
<p>(2) אם הנמען הוא תושב ישראל ויש לו מען בתחומי מדינת ישראל אך לא ניתן היה להמציא לו את המסמך, יציין המבקש בתצהיר כי למיטב ידיעתו הוא נמצא בישראל ויצרף תדפיס ממרשם האוכלוסין; כמו כן יציין בתצהיר את הפעולות שבהן נקט כדי להמציא לו את המסמך;</p>		
<p>(ג) אם הנמען איננו תושב ישראל אך נמצא בתחומי המדינה, יציין המבקש בתצהיר כי למיטב ידיעתו הנמען נמצא בישראל ויצרף ראייה על כך, וכן יציין את הפעולות שבהן נקט כדי להמציא לו את המסמך.</p>		
<p>(א) אישור המשלוח בפקסימילה, אישור המסירה בדואר והודעת אימות המסירה יישמרו בידי השולח והעתקם יוגש לבית המשפט לפי הצורך או לפי החלטת בית המשפט.</p>	165.	הוראות כלליות להמצאה
<p>(ב) מנהל בתי המשפט רשאי לפרסם הוראות טכניות בעניין אופן הגשת מסמך אלקטרוני ובין השאר בדבר מאפייני מסמך אלקטרוני ומצורפיו, דרישות חומרה ותוכנה, דרישות צורניות וכן בדבר דרכי תשלום אגרת בית משפט או כל תשלום שיש לשלם לבית המשפט, לפי תקנות אלה והכל לצורכי פרק זה.</p>		
<p>בעל דין רשאי להמציא כתב טענות מחוץ לתחום המדינה בהתקיים אחת מאלה ובכפוף לתקנות 167 ו-168:</p>	166.	המצאה מחוץ לתחום המדינה
<p>(1) נקבע בחיקוק שמבחינה בין-לאומית בית משפט בישראל מוסמך לדון בהליך פלוני או אם הוסכם בין בעלי הדין על סמכות כאמור;</p>		
<p>(2) מבוקש סעד נגד אדם שמקום מושבו הוא בתחום המדינה;</p>		

(3) נושא התובענה הוא מקרקעין המצויים בתחום המדינה ;			
(4) התובענה היא בקשר לחוזה, ומתקיים אחד מהמקרים האלה :			
(א) החוזה, כולו או מקצתו, נעשה או הופר בתחום המדינה או שנשללה האפשרות לקיימו בתחומה ;			
(ב) על החוזה חלים דיני מדינת ישראל ;			
(5) התובענה מבוססת על נזק שנגרם לתובע בישראל ממוצר, שירות או התנהגות של הנתבע, ובלבד שהנתבע יכול היה לצפות שהנזק ייגרם בישראל וכן ושהנתבע עוסק בסחר בין-לאומי או במתן שירותים בין-לאומיים בהיקף משמעותי ;			
(6) מבוקש צו מניעה לגבי דבר הנעשה או עומד להיעשות בתחום המדינה, או מבוקש למנוע או להסיר מטרד בתחום המדינה, בין אם מבוקשים דמי נזק בקשר לכך ובין אם לאו ;			
(7) מבוקש לאכוף פסק-חוץ, כהגדרתו בחוק אכיפת פסקי-חוץ, או פסק בוררות חוץ כהגדרתו בחוק הבוררות או מבוקש להכיר בהם ;			
(8) מבוקש שלא לאכוף פסק בוררות חוץ, כהגדרתו בחוק הבוררות, שניתן נגד תושב ישראל, אם שוכנע בית המשפט כי אין למבקש אפשרות לזכות בדין צדק בבית המשפט של המדינה שבה ניתן הפסק ;			
(9) האדם שמחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין דרוש או נכון בתביעה שהוגשה כהלכה נגד אדם אחר ;			
(10) האדם שמחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין בתובענה שלגבי אחת מעילותיה יש זיקה מהזיקות המפורטות בתקנה זו.			
(א) בעל דין המעוניין להמציא כתב טענות מחוץ לתחום המדינה, יגיש בקשה בכתב לשם קביעת דרך ביצוע ההמצאה ; בתצהיר התומך בבקשה יפורטו העובדות המבססות את עילת התביעה, העובדות המבססות את עילת ההמצאה מחוץ לתחום המדינה ופירוט המקום שבו נמצא הנמען או ייתכן שנמצא.	.167	הליך ההמצאה מחוץ למדינה	
(ב) בית המשפט יורה על דרך ביצוע ההמצאה, לרבות הגשת כתבי הטענות, והוא רשאי להורות שבנסיבות העניין אין להמציא את המסמכים מחוץ לתחום המדינה.			

<p>הומצא לבעל דין כתב טענות מחוץ לתחום המדינה, רשאי הוא לכפור בסמכות בית המשפט לדון בתובענה או לטעון כי הפורום הישראלי אינו הפורום הנאות לדון בתובענה; רצה הנתבע לכפור או לטעון כאמור, יגיש בקשה בכתב לא יאוחר מהמועד הקבוע להגשת כתב ההגנה; עשה כן, ימנה המועד להגשת כתב ההגנה מיום ההחלטה בבקשה.</p>	<p>168.</p>	<p>בקשה לכפירה בסמכות מכוח המצאה מחוץ לתחום המדינה</p>
<p>כפר הנתבע בסמכותו הבין-לאומית של בית המשפט, טען להיותו של הפורום הישראלי פורום בלתי נאות או מינה עורך דין בישראל לשם כך, לא יהיה ניתן להמציא לו את כתבי הטענות בתחום המדינה, אם הגיע לישראל והוא שוהה בה לצורך הדיון; כמו כן לא יהיה ניתן להמציא לעורך הדין המייצג אותו, ולא יראו בכל פעולה שלו או של עורך דינו ויתור על הכפירה בסמכותו הבין-לאומית של בית המשפט, זאת עד ארבעה עשר ימים לאחר מתן החלטה בטענות הנתבע בעניין זה, או מועד אחר כפי שיורה בית המשפט בעת מתן החלטה.</p>	<p>169.</p>	<p>המצאה לנתבע שכפר בסמכות</p>
<p>פרק כ': הוראות כלליות</p>		
<p>סימן א': עורכי דין</p>		
<p>כל פעולה בבית משפט הנדרשת מבעל דין או המותרת לו לפי דין, רשאי הוא לעשותה בעצמו או בידי עורך דין שמינה לכך כדין, והוא כשאינן הוראה מפורשת אחרת בכל דין.</p>	<p>170.</p>	<p>ייפוי כוח לעורך דין</p>
<p>(א) משרד עורכי דין שבו עורכי דין המייצגים בבית המשפט, ימציא לבית המשפט את רשימת עורכי הדין שבמשרד המייצגים בבית המשפט ואת מספר הרישיון של כל אחד מהם וכן את שם עורך הדין במשרד שיורשה להוסיף לרשימה או לגרוע ממנה.</p>	<p>171.</p>	<p>רשימת עורכי הדין</p>
<p>(ב) תקנה זו תחול בהתאמה על פרקליטות המדינה, על פרקליטויות המחוז ועל לשכות משפטיות.</p>		
<p>(ג) מנהל בתי המשפט רשאי לפרסם הנחיות למילוי תקנה זו.</p>		
<p>בעל דין שמייצגו עורך דין רשאי לבטל את ייפוי הכוח של עורך דינו, ובלבד שנמסרה הודעה על כך לבית המשפט ולכל שאר בעלי הדין; עורך דין רשאי להפסיק את הייצוג ברשות בית המשפט בלבד.</p>	<p>172.</p>	<p>הפסקת ייצוג של עורך הדין</p>
<p>סימן ב': טענת פסלות</p>		

בקשה לפסלות שופט	173.	(א) בקשה לפסלות שופט לפי סעיף 77א לחוק תוגש בכתב או אם הועלתה במהלך הדיון תשמע בעל פה, מיד לאחר שנודע לבעל הדין על עילת הפסלות ולפני כל טענה אחרת.
		(ב) החליט בית המשפט לדחות את טענת הפסלות, ימשיך את הדיון כסדרו, זולת אם הורה אחרת.
ערעור על החלטה בדבר פסלות שופט	174.	(א) ערעור על החלטה בדבר פסלות שופט יוגש בכתב לבית המשפט העליון בתוך ארבעה עשר ימים ממועד המצאת ההחלטה; הערעור יפרט את עיקרי נימוקי התנגדותו של בעל הדין להחלטה, ויצורפו לו תצהיר המאמת את העובדות שביסוד הבקשה, עותק מבקשת הפסלות, פרוטוקול הדיון בבקשה, וההחלטה נושא הערעור.
		(ב) עותק מהערעור וכל המסמכים שצורפו לו יומצאו לכל שאר בעלי הדין בו ביום.
		(ג) בעלי הדין האחרים רשאים להשיב לערעור.
		(ד) התקנות בדבר בקשה בכתב לפי פרק ח' יחולו בשינויים המחויבים גם על ערעור לפי תקנה זו.
		(ה) נשיא בית המשפט העליון רשאי לבקש מהשופט, שעל החלטתו הוגש הערעור, להעיר את הערותיו.
		(ו) הוחלט בערעור להעביר את הדיון בתובענה לשופט אחר, רשאי הוא לדון בה מן השלב שאליו הגיע השופט הקודם או מכל שלב אחר שייראה לן נכון וצודק בנסיבות העניין.
		סימן ג': שונות
סמכות מנהל בתי המשפט	175.	הנחיות טכניות שיורה מנהל בתי המשפט לפי תקנות אלה יפורסמו בהודעה ברשומות ובאתר האינטרנט של מערכת בתי המשפט.
סמכות כללית של בית המשפט למתן הוראות	176.	(א) בית המשפט רשאי ליתן בכל עת הוראות לכל עניין שבסדרי הדין וכן לתקן כל פגם או טעות בכל הליך לרבות בעניין שהוכרע לפי תקנה 33(ד) אם ראה לנכון צורך בכך לשם הגשמת מטרת תקנות אלה.

<p>(ב) בית המשפט רשאי ליתן הוראות בדבר היקף כתב טענות ; נקבע בתקנות אלה או בכל חיקוק זמן לעשיית דבר או להימנע מעשיית דבר או מדד להיקף כתב טענות, יחול האמור כל עוד בית המשפט לא הורה אחרת מטעמים מיוחדים.</p>		
<p>(ג) מועד שהורה עליו בית המשפט לעשיית דבר שבסדר הדין או שבנוהג, רשאי הוא, לפי שיקול דעתו, ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריך מזמן לזמן.</p>		
<p>עוזר משפטי של שופט רשאי באישור השופט לפעול כמפורט להלן :</p>	177.	סמכות עוזר משפטי
<p>(1) לקבוע מועדי דיון ולשנותם, להאריך מועדים להגשת מסמכים, בקשות וכתבי בי-דין אחרים, ובלבד שאין מדובר במועדים שנקבעו בחיקוק או בידי שופט או רשם ;</p>		
<p>(2) להעביר לתגובת המשיב בקשה שהגיש בעל דין, למעט בקשה שהעברתה לתגובת בעל הדין שכנגד טעונה החלטת שופט לפי דין, ובלבד שלא יקצוב העוזר המשפטי מועד לתגובה הקצר מן המועד הקבוע בדין ;</p>		
<p>(3) להביא לפני בעלי הדין הצעות להסדר דיוני שיש בו כדי לקדם ולייעל את הטיפול והדיון בתובענה, לרבות הזמנתם לפגישה לצורך כך ;</p>		
<p>(4) להעביר לבעלי הדין הנחיות מוקדמות לדיון בתובענה או החלטות והנחיות של נשיא בית המשפט ;</p>		
<p>(5) להביא לפני בעלי הדין הצעות להפניית התובענה למנגנון חלופי ליישוב סכסוך ;</p>		
<p>(6) להציע לבעלי הדין להסכים למינוי מומחה לפי כל דין.</p>		
<p>(א) תצהיר יהיה ערוך בגוף ראשון, מחולק לסעיפים ומכיל רק עובדות שהמצהיר יכול להעיד מתוך ידיעתו הוא ; בתצהיר המצורף לכתב טענות רשאי הוא להצהיר גם לפי מיטב ידיעתו או אמונתו ובלבד שיציין את מקור אמונתו או ידיעתו.</p>	178.	תצהיר
<p>(ב) דין מצהיר בתצהיר חלף עדות ראשית כדין עד במשפט, אולם התצהיר ייחשב כראיה רק אם המצהיר התייצב לחקירה נגדית.</p>		

<p>(ג) נמנע המצהיר מלהתייצב לחקירה על תצהיר שצורף לכתב טענות – לא ישמש תצהירו ראיה לטובת בעל הדין שהגיש אותו, אלא ברשות בית המשפט שתינתן מטעמים מיוחדים.</p>		
<p>(ד) בית המשפט רשאי בכל עת לדרוש מיוזמתו את ההתייצבות של מצהיר לשם חקירה.</p>		
<p>(א) המועד הקובע לתחילת מנין הימים לפרק הזמן שנקבע הוא יום המצאת המסמך כמפורט בתקנות אלה; אם ניתנה החלטה במעמד בעלי הדין, יימנה המועד ממועד הדיון.</p>	179.	מנין הימים
<p>(ב) תקופת פגרה של בית המשפט לא תובא במניין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שנקבעו בידי בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.</p>		
<p>(א) חלק א' לתקנות אלה יחול על כל עניין אזרחי המובא לפני בית משפט.</p>	180.	תחולה, הוראת מעבר ותחילה
<p>(ב) חלק ב' לתקנות אלה יחול על כל עניין אזרחי המובא לפני בית משפט, זולת אם נקבעו בדין בעניין פלוני סדרי דין מיוחדים אחרים.</p>		
<p>(ג) תחילתן של תקנות אלה ביום ה' באלול התשע"ט (5 בספטמבר 2019) (להלן – יום התחילה) והן יחולו על הליכים שנפתחו ביום התחילה או לאחריו; ואולם, ההוראות הבאות יחולו מיום התחילה:</p>		
<p>(1) על הליכים שנפתחו ערב יום התחילה- חלק א', ובחלק ב'- תקנות 30 ו-33 בפרק ג', פרקים ה' עד ז', תקנות 55-50 בפרק ח', י"א, י"ב, ט"ז, י"ח, י"ט, כ' וכל תקנה אחרת שבית המשפט הורה לבעלי הדין לקיימה;</p>		
<p>(2) על הליכים שטרם התקיים בעניינם מסירת שאלונים, גילוי ועיון במסמכים – יחול בנוסף על האמור בפסקה (1) פרק ט';</p>		
<p>(3) על הליכים שנקבעה לגביהם ישיבת קדם משפט במועד המאוחר בשישים ימים מיום התחילה יחולו בנוסף על האמור בפסקה (1) פרקים ח', י' וי"ג.</p>		

תוספת ראשונה

לפי תקנה 10, 17, 36, 79, 89, 96, 114, 122

טופס 1

(תקנה 10)

כתב ויתור על סודיות רפואית

שם התובע: _____ מספר הזהות: _____
שמות קודמים: _____
מרחוב _____

- נגד -

שם הנתבע: _____ מספר הזהות/ ח.פ.: _____
מרחוב _____

כתב ויתור על סודיות רפואית

אני החתום מטה _____, מספר תעודת זהות: _____, נותן בזה רשות לכל מוסד רפואי לרבות קופת חולים ובית חולים, למוסד לביטוח לאומי, למשרד הביטחון, לצבא הגנה לישראל, ליחידה הרפואית לעובדי המדינה, למרפאות בריאות הנפש, לשרות בתי הסוהר (להלן - המוסדות), למסור לנתבעים או לאחד מהם או למי מטעמם כל עותק מכל מסמך רפואי שברשותם, ללא יוצא מן הכלל, על מצב בריאותי או כל מחלה שחליתי בה בעבר, או שאני חולה בה כעת, לרבות מידע בתחומים פסיכיאטריים או נפשיים אחרים (מחק את המיותר), על מצבי הסיעודי, השיקומי והתפקודי.

הריני משחרר ופוטר אתכם או את עובדיכם או את כל מי שפועל מטעמכם או בשליחותכם מחובת שמירה על סודיות רפואית בכל הנוגע למצב בריאותי או מחלותיי האמורים ומוותר על סודיות זו כלפי המבקשים, ולא תהיה לי אליכם כל טענה או תביעה מסוג כלשהו בקשר למסירת המידע האמור.

כתב ויתור זה מחייב אותי, את עזבוני ובאי כוחי וכל מי שיבוא במקומי.

שם החותם (במקרה של אדם שמונה לו אפוטרופוס יחתום על המסמך האפוטרופוס החוקי):

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____ מספר תעודת זהות: _____
כתובת: _____ עיר: _____ מיקוד: _____
תאריך: _____ חתימה: _____

פרטי העד לחתימה: (רופא, אחות, עורך דין, עובד סוציאלי, פסיכולוג, סוכן ביטוח, מורשה חתימה בבנק)

תפקיד: _____ שם משפחה: _____ שם פרטי: _____ מספר תעודת
זהות: _____
כתובת: _____
מספר רישיון: _____
תאריך: _____ חתימה וחותמת: _____

- בתביעות עיזבון יש לצרף טופס זה בשינויים המחויבים.

טופס 2
(תקנה 10)

הזמנה לדין

הואיל ו _____ הגיש למחוז שיפוט זה כתב תביעה נגדך, המצורף בזאת, אתה מוזמן להגיש כתב הגנה בתוך שישים ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו ולגבי דיון במסלול מהיר- בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום שהומצאה לך הזמנה כאמור.

לתשומת ליבך, אם לא תגיש כתב הגנה לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך.

טופס 3

(תקנה 17)

שאלון לתובע בתביעה לנזקי גוף

תובע בתביעה לנזק גוף יענה בתצהיר על הפרטים והשאלות המפורטים להלן אם הם נוגעים לעניין ויעבירם לבעל הדין שכנגד:

- (1) תאריך לידה;
- (2) שמות קודמים;
- (3) פרטי קופות חולים בעבר ובהווה;
- (4) פרטי הרופאים שטיפלו בעבר ובהווה;
- (5) אשפוזים וטיפולים בעבר או בהווה – פרטי בית החולים, המועד וסיבת האשפוז או הטיפול;
- (6) תרופות שנוטל באופן קבוע;
- (7) האם עבר תאונות בעבר? אם כן – מתי ומה טיב הפגיעה;
- (8) האם הגיש תביעות קודמות בשל נזק גוף? אם כן – פירוט;
- (9) האם סובל ממחלות כרוניות או קשות או מנכות שלא עקב האירוע? אם כן – פירוט;
- (10) האם היה בטיפול פסיכיאטרי או פסיכולוגי אי פעם? אם כן – פירוט;
- (11) האם הגיש אי פעם תביעה למוסד לביטוח לאומי, לקצין התגמולים או לשירות התעסוקה, ואם כן – פרטיה ותוצאותיה;
- (12) פירוט ההטבות שהתקבלו בעקבות האירוע מכל גורם שהוא, לרבות ביטוח לאומי;
- (13) פרטי מוסדות חינוך שבהם למד וההשכלה;
- (14) פרטי כל מקומות העבודה, תקופת העבודה והתפקיד;
- (15) נתוני שכר מלאים משנתיים שלפני האירוע עד הגשת כתב התביעה;
- (16) תקופת היעדרות מלאה או חלקית מהעבודה;
- (17) אם שירת בצבא ההגנה לישראל – מספר אישי ותקופת השירות;
- (18) האם הייתה הזדקקות לעזרת הזולת לאחר האירוע וכתוצאה ממנו ומה העזרה שלה נזקק לפני האירוע.

טופס 4

(תקנה 36)

דיווח לבית המשפט בדבר הדיון המקדמי (לפי תקנה 36 לתקנות סדר הדין האזרחי)

מספר הליך: _____

שם המדווח/ים: _____

(א) ביום _____ התקיים ב _____ דיון מקדמי בהשתתפות הגורמים הבאים:

_____

(ב) בדיון המקדמי הוסכם על צמצום הפלוגות והמחלוקות העובדתיות בעניינים הבאים וגובשו ההסכמות המפורטות להלן:

_____
_____
_____
_____

(ג) פירוט הצעדים שננקטו לצורך צמצום יריעת המחלוקת וייעול ההליך המשפטי (הקדמה של העמדת נושא חוות הדעת, אדם או חפץ, לבדיקה בידי מומחה מטעם הנתבע, מינוי של מומחה מוסכם, הסכמה על ראיות וכדומה):

_____
_____
_____

(ד) פירוט המנגנון החלופי ליישוב סכסוך שהוצע לצורך פתרון המחלוקת.

_____
_____
_____

(ה) ביום _____ הוחלפו בינינו המסמכים הנחוצים לצורך ליבון הפלוגות וליבון המחלוקת.

_____ חתימת המדווח/ים

טופס 5

(תקנה 79)

תצהיר לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר

(כתב תביעה/ כתב הגנה/ הודעת צד שלישי – בתובענה בסדר דין מהיר)

בבית משפט השלום ב _____

שם התובע: _____ מספר הזהות: _____

- נגד -

הנתבע: _____ מספר הזהות: _____

תצהיר התובע/ הנתבע/ צד שלישי

אני החתום מטה _____ מספר זהות _____ לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמור:

1. אני התובע/ הנתבע/ כתב הגנה/ צד שלישי (אם המצהיר אדם אחר – יש לפרט את זהותו, זיקתו לעובדות שבכתב הטענות, והטעמים לכך שהוא נותן את התצהיר במקום בעל הדין).

2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בכתב תביעה/ כתב הגנה/ הודעה לצד שלישי בתובענה לסדר דין מהיר

3. האמור בסעיפים _____ שבכתב התביעה/ כתב ההגנה/ הודעה לצד שלישי הוא בידיעתי האישית.

4. האמור בסעיפים _____ שבכתב התביעה/ כתב ההגנה/ הודעה לצד שלישי הוא נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי, המקור לידיעתי ולאמונתי הוא _____.

5. אני מצהיר כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.

חתימת המצהיר

אישור

אני החתום מטה, עורך דין _____, מאשר בזה כי ביום _____ הופיע בפניי _____ המוכר לי אישית/ שזיהיתיו לפי תעודת זהות מספר _____ ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפניי.

חתימה

עורך הדין

תאריך

טופס 6

(תקנה 89)

הצהרת מומחה מטעם בית המשפט

אני החתום מטה :

שם: _____ מספר תעודת זהות: _____

עיסוק: _____ ההליך: _____

שם השופט: _____

מצהיר/ה בזאת בכתב כדלקמן:

1. יש / אין לי (*מחק את המיותר) או לשותף שלי קרבה משפחתית²¹ לשופט שמינה אותי או למי מבעלי הדין או למי מבאי כוחם, ויש / אין לי קרבה משפחתית לשופט אחר המכהן בבית המשפט שבו יתנהל התיק אליו אמונה; אם יש, נא לפרט:

_____

2. יש / אין לי (*מחק את המיותר), לקרוב משפחתי או לשותף שלי, קשר אישי, כספי או מקצועי עם השופט שמינה אותי או עם אחד מבעלי הדין או עם באי כוחם; אם יש, נא לפרט:

_____ ;

3. יש / אין לי (*מחק את המיותר), לקרוב משפחתי או לשותף שלי, עניין כספי או אישי אחר (למעט שכר טרחתו) בהליך או בתוצאותיו; אם יש, נא לפרט:

_____ ;

4. נתתי / לא נתתי (*מחק את המיותר) חוות דעת או שירות אחר לאחד מבעלי הדין או לבאי כוחם בשנתיים שקדמו למועד המינני; אם ניתנו חוות דעת, נא לפרט:

_____ ;

5. יש / אין לי (*מחק את המיותר) זיקה אחרת העלולה להעמידני במצב של חשש לניגוד עניינים בין מילוי תפקידי ובין עניין אישי או תפקיד אחר שלי; אם יש, נא לפרט:

_____ ;

6. יש / אין לי (*מחק את המיותר) קרובי משפחה המכהנים כשופטים; אם יש, נא לפרט:

_____ .

הדברים האמורים בהצהרה זו נכונים לגבי, ולגבי קרובי משפחתי ושותפי – הם נכונים למיטב ידיעתי.

_____ חתימת המצהיר

²¹ קרבה משפחתית" של אדם - בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורגים וכן כל אדם הסמוך על שולחנו.

טופס 7
(תקנה 96)

בית המשפט השלום/המחוזי ב- _____

שם התובע/ מבקש: _____ מספר הזהות: _____

- נגד -

שם הנתבע/ משיב: _____ מספר הזהות: _____

כתב התחייבות עצמית – סעד זמני

לפי תקנה 96 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ח-2018, אני החתום מטה מתחייב בזה לפצות את מי שאליו מופנה הצו הזמני, בשל כל נזק שייגרם עקב מתן הסעד הזמני אם פקע הסעד הזמני או צומצם היקפו. את סכום הפיצויים אשלם, כשהוא צמוד למדד המחירים למדד, בתוספת ריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"ה-1961²², אם וכאשר תומצא לי החלטה מבית המשפט המוסמך, המחייבת אותי לשלם את הפיצויים.

פרטי המתחייב:

שם פרטי ומשפחה: _____

מספר זהות/ח.פ.: _____

כתובת: _____

חתימה: _____

אישור עורך הדין

אני מאשר את אמיתות החתימה והפרטים בקשר למתחייב האמור לעיל.

שם עורך הדין _____ מספר רישיון _____ תאריך _____

חתימה _____

אישור מזכיר בית המשפט

אני החתום מטה מאשר קבלת ההתחייבות העצמית לפי נוהל ערבויות בהנהלת בתי המשפט.

שם המזכיר _____ תאריך _____ חתימה _____

²² ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

טופס 8
(תקנה 114)

בית המשפט השלום/המחוזי ב- _____

הודעה בדבר צו כניסה לחצרים

דע כי בתיק מספר _____ - נגד _____ :

1. מונה כונס נכסים זמני, שהוסמך לבצע חיפוש ואיתור/ צילום/ העתקה/ תפיסה, החזקה, שמירה, ניהול והשבחה של נכסים המצויים בחצרים שבהחזקתך או באחריותך וכן להפעיל לגבי הנכסים כל סמכות, כוח או זכות הנתונים לבעל הנכסים או למחזיק בהם, לרבות ניהול הליכים משפטיים בנוגע להם וחתימה על כל מסמך בקשר אליהם;
2. הוצא צו המורה לך לאפשר לכונס הנכסים הזמני להיכנס לחצרים כדי לבצע את הפעולות האמורות וכן להימנע מכל פעולה העלולה להפריע או לעכב את הכונס מביצוע הצו.

קרא בעיון את ההוראות האלה :

1. הכניסה לחצרים והפעולות שיבוצעו בהם ייערכו בנוכחותך ובנוכחות שני עדים, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת או אם תאשר בכתב שאינך מעוניין בנוכחות עדים;
2. פעולות במחשב או במידע המצוי במחשב יבוצעו רק לפי היתר מפורש, שצוין בצו של בית המשפט, ובידי בעל תפקיד מיומן לביצוע פעולות במחשב, זולת אם הסכמת לבצע את החיפוש בעצמך;
3. אתה רשאי להעיר את הערותיך לגבי הכניסה לחצרים והפעולות שבוצעו בהם, והן יופיעו בדין וחשבון שיוגש לבית המשפט;
4. חלה על כונס הנכסים הזמני ועובדיו חובת סודיות לגבי הנכסים, המסמכים והמידע המגיעים אליהם במסגרת תפקידם, והם אינם רשאים לעשות בהם שימוש או לגלותם לאדם אחר, עד הדיון בבית המשפט שבו יוחלט מה ייעשה בהם.

שים לב :

1. אם תסרב לאפשר כניסה, תפר צו של בית המשפט, וניתן יהיה לזמן אותך לבית המשפט ולהטיל עליך קנס או מאסר לשם ביצוע הצו, לפי פקודת בזיון בית המשפט²³;
2. אם תסרב לאפשר כניסה לחצרים, הדבר עלול לשמש ראיה במסגרת ההליך המשפטי;
3. אתה זכאי להתייעצות טלפונית עם עורך דין במגבלות האפשר;
4. אתה רשאי להגיש לבית המשפט הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים.

יום: _____

²³ חא"י, כרך א', 332.

טופס 9

(תקנה 122)

כתב ערבות להבטחת אחריות של כונס נכסים

בית המשפט השלום/המחוזי ב- _____
שם התובע: _____ מספר הזהות: _____
מרחוב _____
על-ידי בא כוחו עורך הדין _____ מספר רישיון: _____
מרחוב _____
טלפון: _____ פקסימילה: _____
דואר אלקטרוני: _____

- נגד -

הנתבע: _____ מספר הזהות: _____
מרחוב _____
על-ידי בא כוחו עורך הדין _____ מספר רישיון: _____
מרחוב _____
טלפון: _____ פקסימילה: _____
דואר אלקטרוני: _____

כתב ערבות להבטחת אחריות של כונס נכסים

אנו החתומים מטה _____ מתחייבים בזה יחד ולחוד לשלם לפי הוראות בית המשפט או הרשם סכום של _____ במקרה שמר/גב' _____, אשר נתמנה כונס נכסים במשפט האמור לא יגיש חשבונותיו בזמנים ובצורה שהורה בית המשפט, או לא ישלם סכום המגיע ממנו לפי הוראות בית המשפט, או שיגרום בזדון או ברשלנות הפסד לנכסים שנתמנה עליהם.

אישור עורך דין

אני מאשר בזאת כי ביום _____ הופיע במשרדנו, בפני עורך הדין _____, מר/גברת _____ ולאחר שהוזהר כי כל הצהרותיו, בגוף התצהיר ו/או בחלק מנספחיו ו/או בכל נספחיו ו/או בחלק מחלקיו, חייבות להיות אמת לאמיתה וכי הצהרתו חייבת להיות אמת, שאם לא כן יהיה צפוי לעונשים הצפויים בחוק, אישר את נכונות ההצהרה וחתם עליה.

_____
חתימה

_____
עורך הדין

_____
תאריך

_____

תוספת שנייה

(תקנה 37(יא))

בתי המשפט שבהם תתקיים פגישת מהו"ת

1. בתי משפט השלום

תוספת שלישית

(תקנה 135)

סכומי הערובה להבטחת הוצאות המשיב

_____, התשע"ח (_____) 2018

(חמ 3-5000_)

_____
איילת שקד
שרת המשפטים